

Utopia

STUDENTAVISEN I TROMSØ

NR. 4

2. MARS – 16. MARS 2010

UKE 9-11

ÅRGANG 35

WWW.UTROPIA.NO

SAIH har i snart 50 år jobbet under mottoet
"Utdanning for fred". Les mer på s. 3.

Arthaus har gjort smal film litt bredere. Lar vi
oss utfordre mer enn før? S. 23.

Na kan man se langt etter nordlyset. Skibotntele-
skopet er fornyet. S. 18

Kjønnsforskjellene fortsatt store

På tross av at Norge har blitt kåret til
verdens mest likestilte land, er det fort-
satt store forskjeller i jobsammenheng.

S. 4-5 (Text in English)

KAMP MOT ALL
KVINNEUNDERTRYKKING
FOR FULL KVINNEFRIGJØRING

NYHET

KULTUR

KULTUR

Islamsk Nettverk Tromsø får ikke opp-
startsstøtte grunnet vedtekt. Les mer på
side 6.

Heavy Rain har fått mye omtale i det
siste. Anmeldelse av spillet finner du på
side 31.

Hvordan leve mer miljøvennlig?
Det kan du finne ut av på side 30.

ANSVARLIG REDAKTØR:
FRITHJOF EIDE FJELDSTAD
FRITHJOF@UTROPIA.NO
TLF: 77 62 09 60

NYHETSREDAKTØR:
JOHANNES JAKOBSEN
JOHANNES@UTROPIA.NO
TLF: 77 64 59 02

KULTURREDAKTØR:
GRY LUKE MUGGERUD
GRY@UTROPIA.NO
TLF: 77 62 09 63

LAYOUTANSVARLIG:
TONJE HELEN KARLSEN
TONJE@UTROPIA.NO

WEBREDAKTØR:
STEFAN AMLIE
STEFAN@UTROPIA.NO

REDAKSJONEN:
AMANDA SYMYNUK
TOMEK MOSSAKOWSKI
STEWART HÅSETH
URZULA WORONJECKA
INGVILD LUDVIKSEN
FRIDA MARIE SANDRING
INGEBORG WIE HENRIKSEN
NATALIE GODESETH
LINE JOHANNA HANØY
ANNA SKEIE SANDVEN
SERGIO REJADO ALBAINA
FRANCISCO MURGUZUR
JON HAUGE
EVA THØNE

UTROPIA:
UNIVERSITETET I TROMSØ
HOVEDGÅRDEN
9037 TROMSØ
WWW.UTROPIA.NO

TRYKK:
NR1 TRYKK TROMSØ
ISSN: 0806-9611

PRESSENS FAGLIGE
UTVALG:
(PFU) ER ET KLAGEORGAN OPP-
NEVNT AV NORSK PRESSEFOR-
BUND. ORGANET BEHANDLER
KLAGER MOT PRESSEN I PRES-
SEETISKE SPØRSMÅL. ADRESSE:
RÅDHUSGT. 17, POSTBOKS 46
SENTRUM, 0101 OSLO. TELEFON:
22405040. UTROPIA ARBEIDER
ETTER REGLENE I VÆR VARSOM-
PLAKATEN FOR GOD PRESSEKIKK.
DEN SOM FØLER SEG RAMMET
AV URETTMESSIG AVISOMTALE,
OPPFØRDES TIL Å KONTAKTE
REDAKSJONEN.

UTROPIA UTGIS MED STØTTE
FRA SEMESTERAVGIFTA HVER 14.
DAG, MED ET OPPLAG PÅ 4000
EKSEMPLARER.

SI DIN MENING:
KRONIKK MAKS 5000 TEGN INKL.
MELLOMROM. KOMMENTAR MAKS
3000 TEGN INKL. MELLOMROM.
DEBATTINNLEGG MAKS 2500
TEGN INKL. MELLOMROM. TIPS
OSS: WWW.UTROPIA.NO

REDAKSJONSMØTE:
MANDAG 8. MARS KL. 16.15 I
TEORIFAGSBYGGET HUS 2.

UTROPIA ER EN UAVHENGIG
AVIS FOR STUDENTER OG
BLIR DISTRIBUTERT OVER
HELE TROMSØ BY, UNIVER-
SITETET I TROMSØ, SAMT
ANDRE UTVALGTE STEDER
I LANDET. UTROPIA ET-
TERSTREBER Å SETTE EN
KRITISK DAGSORDEN INNEN
KULTUR, POLITIKK OG AKA-
DEMIA.

LEDER

TEKST: FRITHJOF EIDE FJELDSTAD

Iskrivende stund er det seks dager igjen til 8.mars. «8.mars»! utbryter enkelte der ute. «Trenger vi det enda»? Det korte svaret på dette er nei. Det lange er derimot ja. For det første inngår datoen som en naturlig del av kalenderåret, men ved siden av dette har denne dagen vokst seg til gjenstand for seg både forrækt og som symbol for kampen om en mer likestilt og rettferdig verden. Per i dag er det ingen dokumenterte yrkesgrupper hvor kvinner tjener mer enn menn, selv ikke blant de hvor kvinnene utfyller størsteparten av stillingene. Akademia lider fremdeles under sitt rettmessige stempel av å være en mannsbastion. Det har lenge vært et paradoks at kun 15% av professorstillingene på nasjonal basis er besittet av kvinner, mens det er nettopp kvinner som også utgjør flertallet av både studenter og stipendiater. Videre sammenfaller kvinners valg av studier fremde-

les med de tradisjonelle såkalte kjønnsrollemønstrene. Kvinner går til helse og omsorg mens menn velger tekniske fag. Men nene sikter også oftere mot fremtidige lederstillinger. Det skulle vel være klart at dette dreier seg om dype strukturelle problemer.

Det er en myte å tro at kvinner står fullstendig frie i sine veivalg, både privat og karrieremessig. Disse to går naturligvis hånd i hånd. Kvinner er riktignok representert i flere lederstillinger enn tidligere, både innen det private og statlige, men på hvilke premisser? Dress, definerte sittestillinger, skarp retorikk, senket stemmeleie og en generell dreining mot det mannlige ser ut til å være tendensene. Og i hvilken grad kan kvinner sies å utgjøre en reell innflytelse? Makten er i større og større grad flyttet ut av de formelle fora, styrerommene er nærmest kun formaliteter. Eksempelvis kan det nevnes at da det innen olje-

næringen en gang skulle inngås samarbeidsavtaler mellom ulike selskaper, var rammen en telt og fisketur ved et lekkert fiskevann - «gutta på tur». Alkohol var det vel også, skulle jeg tro. Ingen kvinner var til stede, til tross for at også de var «invitert». Det kunne vært interessant å studere den mannlige representasjonen om en tilsvarende tur derimot var lagt til et spa.

Poenget med 8.mars er ikke å rivalisere mellom kjønnene - menn, kvinner eller andre. Det handler ikke om å fri seg fra hverandre, men snarere til hverandre. Skeptikerne sitter kanskje med smørbrødlista og stryker av stemmerett for kvinner (check) eller mulighet til utdanning (check), men overser det vesentlige. Det er håpet om å møtes på et felles, rettferdig grunnlag hvor kjønn er irrelevant for hva som er mulig å oppnå for den enkelte og fellesskapet. Det må tenkes fleksibilitet,

tilrettelegging, nytenkning. O balt sett er vi nok bedre stilt enn de fleste, men det er ingen grunn til å slappe av. Vi kan for eksempel hugge videre på saker som vol hjemmet, likelønn, pensjonsordninger og toppstillinger.

Per 1.januar 2009 hadde 10,9% av alle kvinnene i Norge innvandringsbakgrunn, 10,9% for menn. Det gjenstår en formidabel jobb med å få utarbeidet en skikkelig og original integreringsplan for oss alle sammen. Det viktigste budskapet er kanskje dette: ikke den moderne mannen den moderne kvinnen bli ståen som en tørr byttehandel med daterte tradisjoner.

Å si at vi ikke kan ta oss til en dag for gjøre opp status våre generelle kjerneverdier for å fremme nye aktuelle problemstillinger er bare tøv, i best fall smålig og sneversynt. Tut, toget går!

Kampen om personvernet

KOMMENTAR

TEKST: HEDVIG ØLMHEIM,
TROMSØ STUDENTER MOT EU.

Tenk deg følgende: Det står ein mann utanfor døra di kvar dag. Han sjekkar postkassen din og skriv ned kven som har sendt brev til deg. Om nokon ringer på døra registrerar han kven det er, og kor lengje de snakkar saman. Hyggeleg tanke?

Dette er realiteten om EU sitt datalagringsdirektiv vert innført i Norge. Direktivet pålegg teleselskap å lagre informasjon frå telefon- og internettbruk i minimum seks månader og maksimum to år. Sjølve innhaldet i telefonsamtalar og e-postar vert ikkje lagra, men derimot informasjon om kven du ringjer til, kvar de

både er når du ringjer og lengda på samtalen. Det same gjeld for e-post og internettbruk.

Dette er eit angrep på personvernet og retten til privat kommunikasjon. Det seier seg sjølv at om me skal tillate ei slik form for overvaking, må dei positive sidene ved direktivet vere store. Det meiner aktørar som datailsynet, forbrukarrådet, personvernkommissjonen og dei fleste parti på Stortinget at ikkje er tilfelle. Det er for uklart kva formålet med overvakinga skal vere, og kven som skal ha innsyn i arkiva. I tillegg vil sikringa av informasjonen vere mangelfull. Det er selskapa sjølv som får ansvaret for dette, og med så store mengder data vert det dyrt og vanskeleg å ha kontroll. I dag blir tilsvarende informasjon kun lagra i kort tid for faktureringsomsyn, og selskapa har sletteplikt i motsetnad til lagrings-

plikta som direktivet pålegg.

I Norge er det Politiets Fellesforbund som er mest positive til direktivet. Dei meiner at det vil gjere det lettare å oppklare alvorleg kriminalitet. I dag kan politiet få tillatelse til å overvake enkelte sin kommunikasjon, som til dømes ved etterforskinga av NOKAS-ranet. Det er eit ganske stort sprang å erstatte denne praksisen med pliktig overvaking av absolutt alle borgarar i eit samfunn. Og det er vanskeleg å sjå for seg at kriminelle ikkje vil finne måtar å unngå denne overvakinga på.

Menneskerettskonvensjonen sin artikkel 8 slår fast at alle menneske har rett til ei privat sfære, og at privatlivet berre kan overvakast av hensyn til m.a. rikets sikkerheit og for å unngå kriminalitet. Datalagringsdirektivet bryt med dette

prinsippet. I debatten har det vorte hevda at så lenge me ikkje har noko å skjule, bør me kunne godta litt overvaking. I så fall burde neste skritt bli å installere overvakingkamera heime hos folk - ettersom vald og overgrep i heimen er eit stort problem. lengje ein ikkje slår ungane sine skulle vel ikkje det vere problematisk.

For å unngå dette direktivet må Stortinget ta i bruk vetoet som ligg i EØS-avtalen. Det har alltid vore eit vanskeleg spørsmål, ettersom folk på både nei- og jaside er redde for at hele avtalen skal ryke om me brukar denne retten. Men kva skal me med ein vetoett som nettopp ikkje brukar? Uansett kva ein meiner om EØS og EU, datalagringsdirektivet er eit angrep på våre grunnleggjande rettar. Det kan me ikkje godta.

Utropia for 30 år siden

"...En kald vinterkveld like før jul, gikk det første treffet i Rockeklubben i Tromsø av stabelen. Endelig hadde vi fått et alternativ til den etablerte musikkmafiaen og den drepene kjedelige Prelaten-jazzen."

Utropia for 10 år siden

Hva syns du om studenthuset driv?

- Det er altfor lite stoler her...

- Æ har trua på det her.

- Har bare vært her i fem minutter, men det kommer sikkert til å bli kjempebra.

F. V.) KAROLINE KJELLSEN OG KRISTINE BERG, LEDER OG NESTLEDER I SAIH.

SAIH – Utdanning for frigjøring

TEKST: MARIO JOSE GUZMAN OG
DANNES JAKOBSEN
BILDE: PRZEMYSLAW JASINSKI

SAIH er en hjelpeorganisasjon som støtter lokale organisasjoners prosjekter innen høyere utdanning, forskning og opplæring i det sørlige Afrika og Latin-Amerika. Neste år har organisasjonen 50 års-jubileum.

Studentenes og Akademikernes Internasjonale Hjelpefonds (SAIH) motto er "Utdanning for frigjøring". Organisasjonen ble opprettet i 1961 med idealet om at studenter hjelper studenter. SAIH startet som en del av de norske studentenes anti-apartheid-bevegelse, og har utviklet seg til det de kaller en solidarisk organisasjon som har som mål å støtte lokale organisasjoner og institusjoner som arbeider for høyere utdanning, forskning og kapasitetsbygging i det sørlige Afrika og Latin-Amerika.

Jobber på forskjellige måter

Runar Mynes Balto, leder i SAIH, ble involvert i organisasjonen gjennom sin utdanning.

- Jeg begynte på utviklingsstudier, og da var SAIH en veldig relevant organisasjon. Men hovedsakelig så jeg at SAIH satt fokus på urfolkssaker. Med min samiske opprinnelse er dette noe jeg setter

høyt, sier han.

Hvordan jobber dere?

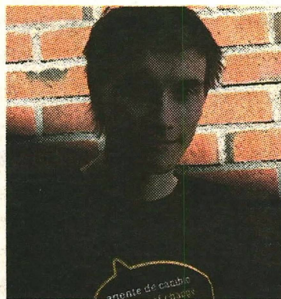
- Vi jobber først og fremst på tre måter. Vi er en bistandsorganisasjon og vi støtter formål i Latin-Amerika og i Afrika. Samtidig jobber vi med informasjonsarbeid som går på å informere studenter om studenters situasjon i andre land. Til slutt jobber vi med å påvirke politikere og da utenrikspolitiske og bistandspolitiske saker. Vi ønsker å oppfordre studenter til å være med i dette arbeidet.

Homoseksuelles rettigheter

Organisasjonen velger årlig, gjennom sin generalforsamling, et politisk tema, som de vil utvikle og arbeide med gjennom året. Årets tema er diskriminering av lesbiske, homofile, bifile og transseksuelle menn og kvinner i Afrika. SAIH krever at den norske regjeringen jobber for å fremme LGBT-rettighetene (Lesbian, gay, bisexual, and transgender) i disse landene.

Hvorfor er dette temaet så viktig for dere?

- Vi er en solidaritetsorganisasjon med fokus på studenter og marginaliserte gruppers rettigheter. SAIH ser at skeive

RUNAR MYRNES BALTO

av Vest-Sahara. Var dette studentrelatert?

- Vi vil jo si det. Rabab Amidane, fra Vest-Sahara, vant i begynnelsen av 2009 studentenes fredspris. Vi så at det hadde vært veldig lite fokus på konflikten. Og fra starten av har vi tradisjonelt jobbet med frigjøringssaker. Vårt fokus er at Vest-Sahara er et okkupert område. Marokko har ingen krav på disse landområdene, sier Balto.

SAIH ble i november 2009 kritisert i et debattinnlegg publisert i Universitas om SAIHs aktive støtte til Polisario som er frigjøringsforkjemper i Vest-Sahara.

Hva mener dere om kritikken?

- Leserinnlegget kom inn fra organisasjonsleder i Marokkanere i Norge (MIN)

ungdommer er en marginalisert gruppe, og for oss handler det om at alle skal ha like muligheter i samfunnet. Homofili er for eksempel ulovlig i over 80 land i verden, sier Balto.

Kritikk

Hovedsaken i 2009 var å sette fokus på Marokkos okkupasjon

som har sin agenda. Vi mener det samme som FN mener, og de behandler Vest-Sahara som Afrikas siste kolonispørsmål. Så dette er en ren prinsipp sak. Saharawiene har prinsipielt krav på en folkeavstemning for å bestemme sin egen framtid. Vi er ikke Polisarios talerør, hevder Balto.

Lokallaget i Tromsø

I Tromsø har SAIH nylig gjenopprettet et lokallag. Karoline Kjellsen er leder for lokallaget.

- Vi møtes to ganger i måneden. Vi arrangerer seminarer og møter, i tillegg distribuerer vi informasjonshefter til studentene vi UiT. I november hadde vi et seminar og viste en dokumentarfilm om utdanning for fred i Kongo. I tillegg skal vi holde et foredrag på internasjonalt seminar om ikke så alt for lenge, sier hun.

Har dere egne samarbeidspartnere her i Tromsø?

- Vi samarbeider med studentparlamentet i Tromsø. Vi har også engasjerte studenter med oss som vi kaller aktivister. Men vi ønsker oss alltid flere frivillige. SAIH i Tromsø er fortsatt i oppstartsfasen og vi er åpne for nye samarbeidspartnere, avslutter Kjellsen.

International Women's Day UiT much still needs

TEKST: RYAN JOHNSEN

FOTO: PRZEMYSŁAW JASINSKI

The University of Tromsø is attempting to level out gender discrepancies in its employee statistics. There are, however, certain challenges to achieving this goal.

International Women's Day, held on March 8th, was established to celebrate the achievements of women from across the world. Women experience a variety of situations depending on their location; according to a 2008 study, Norway is at the top of the gender gap index. The index represents a combination of factors, including education, political empowerment, economic participation and life expectancy and health.

Although Norway is best, there are still sharp differences in the workforce. Despite that two thirds of women are employed, there are still fewer than 1 in 5 women in senior management positions. This mirrors the situation at the university. In 2009, women accounted for 22% of full professors, 40% of assistant professors, and nearly 50% of Ph.D. students.

This gender gap is one that university administration is actively working to

SIRI GERRARD professor and academic coordinator of the university's Center for Women and Gender Research

close, with a goal to raise the percentage of female full professors to 30% by 2014. This percentage has increased since 2005, when only 15% of full professors were women.

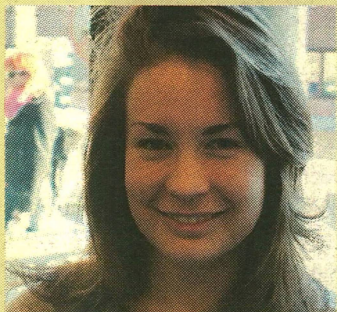
No culture of encouragement

There are some cultural and structural problems in reaching this goal. One challenge is that a method of seeking promotion from assistant professor to full professor is entirely a question of

self-initiation. Those seeking promotions must send in their own portfolio for review to a board, with no one in their department recommending the promotion. Another method is through applying to an advertised job opening.

5 STUDENTS ABOUT GENDERISM

DANA BELLIS
INDIGENOUS STUDIES

Historically looking at the situation of women and men, the past 50 years has witnessed substantial changes from the feminist and other social movements. Despite these

developments, there is still a lot of work that needs to be done to continue improving the situation.

I find the interaction with women in my department is very inspiring, there are very many female role models.

I'm completing my masters. Since I was 19, I wanted to be a history professor in the circumpolar region, to help with positive social and economic development within the circumpolar north.

MARTA GORECKA
PSYCHOLOGY

Courses in psychology have more females, but more recently there are more male students. Psychology organizations are trying to recruit more males to apply also, but overall psychology is quite equal. If you want to find a male or female

psychologist, you will have no troubles.

Traditionally there were more male psychologists, like medicine, but there are more women now. There seems to be a generational difference as well.

Challenges for women in senior positions?

I don't know many women who want to work on a university board, or higher position, but I would like to be in such a position at some point.

MIRANDA CRYSTAL LABER
INDIGENOUS STUDIES

Equality is a two-sided coin, if you going to talk about equality you need to talk about the other issues that are wrapped up in it, such as ethnicity. My program is fairly balanced in terms of gender ratios, but it would be nice to see more indigenous instructors, and female indigenous instructors.

Women's Day reminds us to be done

but in such cases the job descriptions can be far too specific and may not match the candidate's qualifications.

Siri Gerrard, professor and academic coordinator of the university's Center for Women and Gender Research, says that women may be less likely than men to seek promotion.

- There is no or little encouragement for women to apply for promotion. The only way you can be evaluated for your quality of work is when you write and publish, and even then people don't say to you that your work is good. This system of non-encouragement especially mistreats women more than men, she says.

Curt Rice, vice-rector for research and development, agrees.

- That is not a property of a good work place, and I think Gerrard is right in that there is not a culture of encouragement. Women may be more sensitive to that than men; but men are also sensitive, he says.

Hiring practices

The systemic aspect of the problem may be one of hiring practices too. When a position opens up, some prospective applicants do not want to apply because they feel that the job description has been tailored too

specifically, and the position may seem to have one specific person in mind.

- That is unacceptable. One political thing we have to do is communicate to the departments that they need to advertise more broadly so we're not missing out on women, Rice says.

Making job descriptions more broad may also improve the end result of the hiring process:

- Is that really the way that a permanent job position should be given? Shouldn't you instead assume that your perfect candidate might be someone you don't already know? he says.

This issue of encouragement is one that the university board, its administration and the Center for Women and Gender Research are working to solve in order to improve the statistics. The university board and administration are working on improving the situation at the top; while the center hopes to encourage across-the-board improvement by working with all university departments to encourage women to proceed to these top-level positions.

Attainable Goal

Both Rice and Gerrard are confident in the university's ability to attain its goal of greater gender equality in this way. What the statistics boil down to however, is that 40 women need to be found to apply by 2012 due to the duration of the application process. The university cannot, however, create positions specifically for women, but departments can advertise to and attempt to recruit female applicants. Another encouraging trend is that the younger generation of female academic staff seems to use the possibilities that exist in a much more active way than the older generation.

Although the goal is currently 30% by 2014, this is not the end of it:

- Ultimately, the goal is 40%. 40% is considered equal in these situations, Rice says.

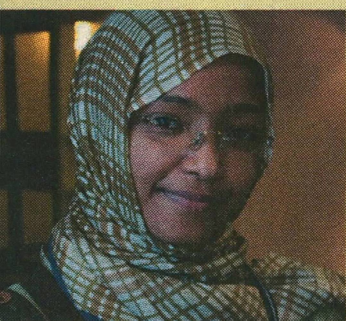
- One thing is that it doesn't come by itself, there has to be a certain means to reach it. The challenges for newly educated Ph.D. and post-doctoral candidates are also very tough! What is really important is that the whole university is colored by the fact that we have men and women on the workforce. Women's interests and values should be an important part of the university, Gerrard says.

The Center for Women and Gender Research

The center was founded in 1995, with a goal to serve the entire university community by initiating research within the separate departments on gender issues and how they relate to their respective fields. It also works with departments to begin new gender-related courses and host symposiums on gender-related topics. In addition the center arranges for guest lectures and hosts international conferences and Ph.D. courses with the departments.

The center also works with encouraging women individually through mentorship programs targeted toward female assistant professors. One kind of mentorship program is available at some of the departments, and is oriented towards academic work by providing reviewers who can ensure that the quality of work reaches that required of full professors. Another program provides assistant professors with a mentor who can give advice and offer support. These programs are available to all female assistant professors with fixed positions.

ISLAM ALMAHI
PHARMACY

More women may want to be in medicine and pharmacy because of a more caring nature.

When a woman and a man apply to the same job, there are some differences because of pregnancy leave. I have two kids, so if we didn't have the kinder garden (at Breivika), it wouldn't be possible for me to be here. If I had another, I would prefer to stay home, actually.

It's about 50/50 for men and women in pharmacy. The leader is a woman, and most administration are women; and there is only one male student advisor.

IDA FLØAN BEISVÅG
ECONOMICS

Why are there differences between men and women in top job positions?

I don't think that Norwegian women have challenges when they apply for senior positions,

except that they may have less belief in themselves than men in the same situations.

I believe that one has just as good a chance to get a job when one is pregnant as others, but you just need to get more organized. With the system we have, with the possibility that the mother and father both share time off after having a child adds to the right that women can get back to the job quickly after a pregnancy. When it comes to work while raising a child, I see no

real problems, because there is good availability of kindergartens in Norway.

Goals/aspirations with your studies?

My goals with my own studies are first and foremost to get a master in economics. I haven't otherwise decided my direction though, but most probably economy and administration (civil economics). I don't yet have any goals beyond that.

Islamsk Nettverk Tromsø fikk ikke støtte

TEKST: JOHANNES JAKOBSEN
FOTO: PRZEMYSŁAW JASINSKI

Tirsdag 23. februar valgte Studentparlamentet å ikke gi Islamsk Nettverk Tromsø økonomisk støtte som de hadde søkt om. Årsaken var en av vedtektene som sier at lederen må følge islams grunnprinsipper når det gjelder moral, oppførsel og kleskode.

Studentrådet (SR) gikk inn for at Islamsk Nettverk Tromsø (INS) ikke skulle få økonomisk støtte på 7000 kroner som de søkte på. Årsaken var vedtekt § 6.5 hvor det kreves at styreleder må følge islams grunnprinsipper bl. a. når det gjelder moral, oppførsel og kleskode.

Diskusjon

På Studentparlamentsmøtet ble det en diskusjon om hvorfor de ikke skulle få støtte. Claus Svensen, velferdsansvarlig i SR mente vedtektene kunne virke ekskluderende.

- Dette er en samlet beslutning fra SR sin side. Hvis en flink kandidat ikke får mulighet til å bli leder på grunn av klærne vedkommende bruker, føler vi at det virker ekskluderende, sa han.

Sigurd Langseth, representant for Sosialistisk Studentlag, mente at prinsippet i seg selv ikke var så spesielt.

- Jeg skjønner at det er problematisk at dette står i vedtektene, men dette er jo noe man kan forvente i en slik organisasjon. Se på politikken for eksempel hvor det også stilles moralske krav til lederne, sa han.

Det ble gjort klart på møtet at organisasjonens formål ikke var årsaken til at INS ikke fikk støtte.

Vil søke på nytt

Rahma Søvik, leder for INS Tromsø, syns det er rart at det er forskjeller mellom Oslo og Tromsø.

- Vi hadde god dialog underveis og ble forberedt på dette, men vi valgte å forsøke. Vi ble likevel overrasket, for INS Oslo fikk gjennomslag på HiO med de samme vedtektene. Organisasjonen er veldig populær blant unge muslimer i Oslo.

Er denne vedtekten viktig for dere?

- Vi er en muslimsk studentorganisasjon og ønsker naturlig nok å drive den etter retningslinjene vi som muslimer er gitt gjennom Koranen og Sunnah, og ikke imot dem. Dette ønsket vi å reflektere gjennom krav til styreleder som også

REHMAN SØVIK, LEDER FOR ISLAMSK NETTVERK TROMSØ.

da vil fremstå som et godt eksempel for resten av medlemmene.

Kommer dere til å søke på nytt?

- Vi vurderer å gjøre noen endringer

og søke på nytt, om det er det som skal til for å få støtte til oppstart. En muslimsk studentorganisasjon i Tromsø er etterlengtet og vi trenger

starthjelp for å få det til. Vi ønsker ikke at noen paragrafer skal hindre oss i å gi de muslimske studentene tilbudet de ønsker.

NYHETER FRA ANDRE AVISER:

STUDVEST:

Kostbar klagekultur

I løpet av 2009 sto de omlag 2000 jusstudentene for hele 816 klager. Anslag foretatt av fakultetsledelsen viser at dette kostet fakultetet i overkant av 755 000 kroner.

- Det utgjør en ganske stor budsjettpost, stadfester Eivind Buanes, avdelingsdirektør ved Det juridiske fakultet ved Universitetet i Bergen (UiB).

UNDER DUSKEN

Lener seg på etikkrådet

I forrige utgave skrev Under Dusken (UD) om det kontroversielle selskapet, Fugro, som ble invitert til næringslivsdagene på NTNU. Nestleder i SAIH Trondheim, Anita Hvam Michelsen, oppfordret NTNU om å nekte selskapet å komme. I denne utgaven skriver UD at NTNU ikke ser noen betenkeligheter med å la Fugro profilere seg ved bedriftsarrangementer.

UNIVERSITAS

Utlandet frister som aldri før

Stadig flere norske studenter velger å legge deler av studiet utenlands. De siste fem årene har stadig flere studenter ved Universitetet i Oslo (UiO) valgt å ta ett eller flere semestre i utlandet. Mens knapt 120 UiO-studenter valgte å reise ut i 2004, var tilsvarende tall for 2009 nesten 1900.

Kampanjepris
på oversettelsespennen
Quicktionary II

Tilbudet gjelder
uke 10 og 11

1749,-

Før 1998,-

AKADEMISK KVARTER
BOKHANDEL

$$L_p = 10 \log_{10} \left(\frac{P^2}{P_{ref}^2} \right) = 20 \log_{10} \left(\frac{P}{P_{ref}} \right) \text{ dB}$$

$$c = \sqrt{\frac{c}{\rho}}$$

236 km/h

$$I = \frac{1}{T} \int_0^T p_{inst}(t) v(t) dt$$

Medlemskap i Tekna lønner seg lenge før din første jobb

Blir du studentmedlem i Tekna får du hjelp til å søke jobb både i studietiden og når du er ferdig. Tekna er en organisasjon for deg som planlegger en master innen teknisk-naturvitenskapelige fag. For kun 150 kroner per semester får du blant annet:

- Gratis forsikring. Velg mellom PC, ulykke eller innbo med sykkel.
- Kurs, aktiviteter og nyttige nettverk
- Hjelp når du søker jobb eller sommerjobb
- Teknisk Ukeblad og Magasinet Tekna

For mer informasjon eller medlemskap, send sms med TEKNA til 1908 eller se vår hjemmeside www.tekna.no

Tekna

www.tekna.no

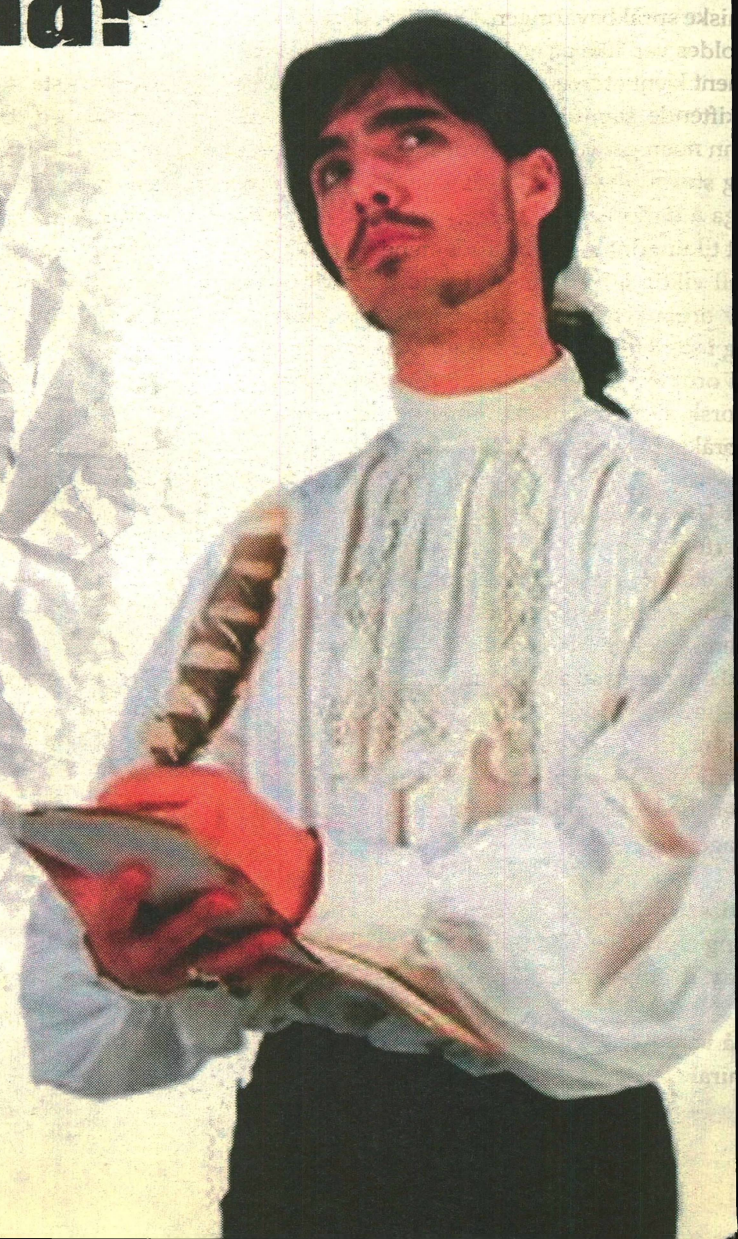
Bli frivillig!

- **Skrivelyst?**
- **Fotograf i magen?**
- **Bare flink med ord?**
- **En kreativ sjel?**
- **Tegnedilla?**

Vi er alltid på jakt
etter flere frivillige!

Kom innom kontoret vårt i Teorifags-
bygget Hus 1 (ved siden av Café
Bodega), ring 77 62 09 60 eller
send mail til redaktor@utropia.no

Utropia

SAMISK SPALTE

Samiske
digitalordbøker

NIERRADÁKTI

AV: SUSANNE VARS BULJO, FOR
SAMISK STUDENTFORENING I TROMSØFOTO:
FRITHJOF EIDE FJELDSTAD

Utløst kom jeg over nyhetssiden på UiTs nettsider og leste nyheten om at UiT nå har lansert den første digitale ordboken for sørsamisk. «Iva i all verden», tenkte jeg. «Finnes det samiske digitalordbøker»? Jeg klikket meg fort over til nedlastningssiden og fant ut at det er samisk Språkteknologi ved Universitetet som har kommet opp med disse digitale ordbøkene. Til min store glede lå også en nordsamisk ordbok ute til nedlasting. Jeg lastet den ned og fant ut at den er ganske enkel. Man trenger ikke å kunne grunnformen av ordet, men man kan søke den bøyde formen, og ordboken vil likevel kunne slå opp ordet. Ordboken gir opplysninger om hvilken form ordet er bøydt i, og dette er jo kjempenyttig for blant annet førstegangslærende i samisk.

Når det er sagt, må det nevnes at de digitale ordbøkene ikke er like omfattende som bokenversjonene, men de er likevel fullt akseptable. Det er gode å ha når man for eksempel jobber med en samisk tekst på PCen. Med noen raske klikk får du opp det samiske ordet på norsk.

Ordbøkene er digitale mirakler for den samiske språkbevaringen. De bidrar til at språket holdes ved like på en helt ny måte. Det er jo allment kjent at hvis språket skal forbli i et stadig kiftende samfunn som moderniseres forttere enn noen gang før, og hvor internett får større og større plass og autoritet, er det alfa og omega å få det samiske språket på nett. For å nå ut til ungdommen og studentene er det i hvert fall viktig å følge med i tiden. Papirversjonen av ordboken samler ofte bare støv i bokhylla, og i stedet for å bli seg fram i boka og slå opp et ord, er det mye enklere å bare si ordet på norsk. Dette er en skummel norskifisering av språket blant de unge.

Ut UiT nå lanserer et slikt digitalt verktøy, er derfor noe de fortjener skryt for. Ordboken blir en elektronisk språkformidler som mater inn viktig grammatikk for brukerne uten at de får den kjedelige "skolebenkfølelsen". Man kan jo ikke legge skjul på at samisk har en utfordrende grammatikk. Disse digitale ordbøkene kan bidra til en kjempepositiv utvikling på rettskriving. Tenk bare på hva de kan gjøre med den noe vaklende grammatikkunnskapen til dagens elever.

Disse ordbøkene fortjener bedre markedsføring enn de har fått til nå! Last den ned du også på <http://giellatekno.uit.no>.

Vi venter vi bare på det neste samiske digitalmirakelet...

Prestisjepris uten nominasjoner

Åse Hjort Lervikspris

Tildeles:

25.000 kr

TEKST: AMALIE VATNE BREIAN

FOTO: VICTORIA BEZBORODOVA

Da nominasjonsfristen for Åse Hiorth Lerviks pris gikk ut i januar, stod kandidatlisten tom. Leder Universitetet i Tromsø under mangel på kjønnsperspektiv eller bare sviktende informasjonsstrøm?

Den første kvinnelige professoren ansatt ved Universitetet i Tromsø (UiT), Åse Hiorth Lervik, var en pioner med sitt arbeid ved innføring av kvinneforskning som forskningsfelt i Norge. Åse Hiorth Lerviks pris hedrer professorens minne ved at den hvert år deles ut til den beste masteroppgave med kjønnsperspektiv. Med stadig økt fokus på kjønnsforskning her til lands ville det kanskje være naturlig å tro at prisen trekker mange sterke nominasjoner. Da fristen gikk ut i januar i år, var det imidlertid ingen nominerte kandidater. Kan dette virkelig skyldes liten interesse for kjønnsforskning?

Gode kandidater finnes

- Vi tror og håper inderlig at det finnes gode kandidater med et kjønnsperspektiv i sine oppgaver der ute, hevder Lise Nordbrønd ved Kvinnforsk, bestemt. Vi startet med utdelingen av prisen i 1996, og hvert år har vi fått inn fem til ti søkere. Det er merkelig at vi i år ikke har mottatt noen nominasjoner. Vi har utlyst på samme måte som før, forteller Nordbrønd og fortsetter

- Prisen er på 25 000 kroner, det er en flott kvalifisering og det er natur-

lig nok ikke ueffent å ha en slik pris på sin CV. Det må jo finnes gode kandidater. Vi har til og med fått inn nye utdanningsområder som er forankret i kjønnede problemstillinger. Blant annet i helsefag og skole. Jeg velger å tolke det dithen at nominasjonen rett og slett er blitt oversett i all informasjonsspredningen.

- Nå ønsker vi å formidle til hele universitetsamfunnet at de må være obs! Prisen blir delt ut på årsfesten, og fristen for nominasjon er utsatt til 25.mai. Dette er virkelig en staspris. Jeg håper veiledere og fagledere blir oppmerksomme på, og tar ansvar for å nominere kandidater, konkluderer Nordbrønd oppfordrende.

Oversett i en hektisk hverdag

Professor i helse- og omsorgsfag, Ingunn Elstad, har tidligere vært med på å vurdere prisen og synes det er sørgelig at det ikke er nominert noen kandidater i år.

- Dette betyr at vi lærere må hive oss rundt. Det kan hende at prisen blir oversett i en hektisk hverdag. Vi har mange dyktige kandidater, og prisen er et flott incentiv, og dessuten er det viktig å løfte opp gode oppgaver. Også er det flott å minnes Åse Hiorth Lervik sin generasjon, slår Elstad fast.

Ni nominerte i Oslo

Ved Universitetet i Oslo deles det hvert år ut en lignende pris til Lervikprisen. Kontorsjef ved Senter for tverrfaglig kjønnsforskning ved UiO,

Oddrun Rangseter, kjenner seg ikke igjen i problemet ved UiT, men innrømmer at de må jobbe mye i forkant av nominasjonen

- I år har vi hatt ni nominerte fra forskjellige fagdisipliner. Vi jobber i midlertidig hardt mot fakulteter og fagsensorer for å nå ut til de som nominerer. Vi må absolutt purre, og skrive nominasjoner er en ekstra jobb. Men vi har forståelse for at tiden ikke strekker til, påpeker Rangseter.

- Vi bruker mye ressurser på å sende ut informasjon. Vi stoler ikke på postmottaket og sender derfor informasjonen direkte til de som har rett kompetanse. Det er også kjempeviktig med blest rundt prisen, slik at folk husker den.

Fortsatt fokus på kjønn

Utropia har vært i kontakt med flere instituttledere og professorer ved UiT, og det virker som at den generelle oppfatningen bunner i at de manglende nominasjonene ikke skyldes et mindre fokus på kjønn. Det antas heller at prisen blir oversett i en uoversiktlig informasjonsstrøm. Prodekan Hans-Kristian Hernes, ved fakultet for humaniora, samfunnsvitenskap og lærerutdanning (HSL) deler denne oppfatningen, og skal selv sende ut en påminnelse om prisen over helgen. Det gjenstår nå å håpe at flere følger Hernes eksempel, slik at Universitetets masteroppgaver med sine ulike kjønnsperspektiv har mulighet til å få den oppmerksomhet og heder de fortjener.

Kjønn-seg-på-eren

KST: INGRID W. AMUNDSEN
TO: INGRID W. AMUNDSEN

skulle jo drive med fagkritikk og marxisme og lage revolusjon, ikke bare begrense oss til kjønn, forteller Harriet Bjerrum Nielsen, som for første gang er blitt bemerket som en av de fremste kjønnsforskerne i Norge

Etter vår 1981. Danske Harriet Bjerrum Nielsen sitter med et høyst overraskende brev i hånden. Hun skal ikke lenger være dansk i Danmark. I stedet skal hun begynne i en stilling i en jobb som egentlig ikke har spisskompetansen. I stedet skal hun bo i Norge, et land hun overhodet ikke hadde planer om å besøke seg i. I stedet skal hun bli med en norsk mann over Skagerrak og med den bli en av de mest omtalte forskningslederne i norsk akademia. I stedet skal hun med tiden bli både hyllet og skjelt, og ikke minst stå i bresjen for et fagfelt som i Danmark antagelig aldri ville blitt anerkjent i samme format. Møt Harriet Bjerrum Nielsen, en av hovedinitiativtagerne til, og nylig avtippet leder for *Senter for tverrfaglige kjønnsstudier* ved Universitetet i Oslo.

hva er kjønn?

hva er kjønn, da? Er det natur eller kultur? Er det likt hele livet igjennom, eller gjenstand for forandring i ulike livssituasjoner? Og er studiet av kjønn en akademisk videreføring av feministen? «Kjønn som sosial konstruksjon av kjønn som kan politiseres», påstås det fra kritiske hold, her formulert av sosiolog Preben Z. Møller i Aftenposten i fjor sommer. Uten å nøle slår Harriet fast at kjønnsforskningen først og fremst handler om å forstå hvordan kjønn fungerer i sosiale settinger og hvordan kjønnsmonter opprettholdes, avvikes eller endres over tid.

Men hva er det som gjør at kjønnsforskningen er gjenstand for en tidvis så feberhet dekket?

Harriet tror at siden kjønnsforskningen såpass stor grad trer inn i privatlivets kjerne, og siden analysen av kjønn pirker i folks liv ved å søke å avdekke skjulte strukturer, er det lett å føle seg krenket og generalisert. I tillegg springer fundamentet for fagfeltet ut av et omdiskutert grunnlag

– Kjønnforskningen stammer fra en tanke om at kjønnsrelasjonene i samfunnet trenger å endres, sier Harriet. Og et endringsprosjekt er et relativt uvanlig forskningsperspektiv i akademia.

Harriet og hennes kollegaer i det grå bygget i Gaustadalléen møtte kritikk fra flere hold, spesielt på sensommeren i fjor. Stormen kom fra en gruppe «menn som hater kvinneforskere», som Klassekampen skrev i en reportasje i oktober 2009, som mente at kjønnsforskerne var for politiserte, hadde en feministisk agenda og utførte «dårlig forskning». Fra feministiske aktivister, som mener de er for akademiske, og bør stå mer på barrikadene. Og fra synsere og bloggere som mener de har et utdatert biologisynspunkt.

Gener, samfunn og endringer

Gjennom lysmalte ganger med moderne kunst, fra en hjemlig forstue med planter og IKEA-sofa, kan man fra Harriets kontor høre et fjernt ekko fra Ringveiens tungtrafikk og sotete industrilandskap. Her inne er det lyst, rolig og fornemt. I stolen sin, mellom en overveldende utstyrt bokhylle og en strøken iMac, framstår Harriet i svært liten grad som fanebærer for en ensidig og utdatert fagdisiplin. Hennes synspunkter er veloverveide, hennes tone bærer intet preg av moralisering, hennes blikk er fast og stødig. Hun avviser den til tider tabloide omtalen av kjønnsforskningen.

– Det er jo ingen seriøse kjønnsforskere som vil si at mennesker ikke er biologi, men i akademia har man ulike forskningsvinklinger som krever ulike metoder. For meg som kjønnsforsker, og dermed samfunnsforsker, er det jo mer relevant å undersøke samfunnsfaktorer enn biologiske faktorer. Fordi jeg er opptatt av de samfunnsskaptene endringene. Kjønnforskere innen samfunnsfag er som regel opptatt av endringer over relativt korte tidsrom, kanskje de siste 30-40 år, mens biologer er interessert i genetisk utvikling over tusener av år. Begge deler er interessant, men har kanskje ikke så mye å bidra til hverandre med.

Anerkjent senter

Harriet og hennes rundt tredve forskningskollegaer på senteret er synlige i Universitetets årsrapporter og merker en økende anerkjennelse i fagmiljøene.

I 2007 ble *Senter for tverrfaglige kjønnsstudier* evaluert av en internasjonal forskningskomité som hyllet senteret for et stimulerende forskningsmiljø, og som i tillegg foreslo at kritisk kjønnsforskning burde bli et obligatorisk kurs i forskeropplæringen ved UiO. De ble skamrost for inkluderingen av både multikulturelle, homoseksuelle og maskuline perspektiv i forskningen sin, ved siden av den tradisjonelle kjønnsforskningen.

– Jeg føler det er lite samsvar mellom toppkarakter i akademia kontra skandaløse oppslag i tabloidavisene, kommenterer Harriet.

Fagfeltet har hatt en lang vei å gå mot dens nå styrkede posisjon i akademia, og gjennom sine 16 år som leder for senteret har Harriet stått i midten av det hele. Hun fikk øynene opp for faget da hun i sin første tid som akademiker med

hovedfag i sosiolingvistik var med på et dansk skoleforskningsprosjekt som kulminerte i boken

«Skoledage»

(1979), hvor

de forsket på hverdagslivet i klasserommene. Etter prosjektet ble avsluttet oppdaget hun, nærmest ved en ren tilfældighet, at når de snakket om elevene i boken betydde det implisitt *guttene*. De hadde bare sett guttene i klasseromsobservasjonene. Elevenes sosiale bakgrunn var med, men kjønn – og dermed jentene – var helt fraværende. Dette var en både sjokkartet og skamfull opplevelse. Såpass inntrykk gjorde den at de neste årene gikk med til å studere jentenes usynlige liv i skolen. I høst utga Harriet boka *Skoletid* (2009), hvor hun har fulgt en skoleklasse fra de startet i 1.klasse i 1992 frem til de var unge voksne. En bok som blant annet har endt med å skildre jentenes kanskje ikke fullt så usynlige liv i dagens skole. Dette skal Harriet snakke om i et åpent foredrag ved lærerhøgskolen 15. Mars i Tromsø.

Kjønn, revolusjon og marxisme

I spørsmålet om hvorvidt man i selv sagt grad er feminist som kjønnsforsker, kommer man ikke unna det faktum at etableringen av faget oppstod som følge av et krav om større likhet mellom kjønnene, en videreføring av fanesakene til

feministbevegelsen på 70-tallet. Men Harriet, hun kastet seg ikke med i de feministiske bevegelsene.

– Jeg kan huske at jeg syntes det var et blindspor når de første kvinneforskere begynte å diskutere kjønn og kvinneproblematikk. Vi skulle jo drive med fagkritikk og marxisme og lage revolusjon, ikke bare begrense oss til kjønn! Men da hun selv erfarte hvordan jentene i skolen var blitt usynlige i den forskningen hun selv hadde vært med på, skjønnte hun poenget. Ifølge Harriet har faget likevel gått gjennom en formidabel forandring siden den første spiren, da man kalte det kvinneforskning.

– Tidligere avgrenset man fagområdet til å handle om kvinner, mens nå er forskningsfeltet blitt langt bredere, og det er riktigere å si at vi ser på kjønnets sosiale betydning, forklarer den rutinerte forskeren.

Sommeren 1980 ble altså en noe motvillig Harriet med sin mann til Norge. Hun som hadde gjort det så klart at hun ikke ble med over med mindre hun fikk en tilsvarende jobb i Norge som den hun hadde ved universitetet i Aalborg. Hun som var så skråsikker på at den jobben fantes ikke. Hun som bare slengte inn en søknad da de utlyste stilling ved pedagogisk forskningsinstitutt – mest for å gladgjøre ektemannen. Hun som ikke engang hadde pedagogisk utdanning! Hun fikk jobben og peilet seg sakte, men sikkert inn på kjønnsforskingsfeltet. Tredve år og utallige bøker og utgivelser, ett barn, mange kopier og med en fagballast som brer seg fra litteratur, språkpsykologi, pedagogikk, kjønn og psykoanalyse – hun sitter, blid og strålende, på senteret hun var med på å bygge opp og lurert enda på hvordan i alle dager hun endte opp med å bli kjønnsforsker.

HARRIET BJERRUM NIELSEN

- Navn: Harriet Bjerrum Nielsen
- Født: 1948 i København
- Yrke: Professor og kjønnsforsker, tidligere leder ved Senter for tverrfaglige kjønnsstudier (UiO)
- Forskningsinteresser: Kjønn i et sosiologisk perspektiv, psykoanalyse, kvinner, barn og unge.
- Aktuell med boken *Skoletid*. Skal holde foredrag 15.mars i Mellomveien 110 (Regi: Kvinnforsk)

Knausgårds dilemma

KRONIKK

AV: JØRGEN LORENTZEN
ILLUSTRASJON:
VICTORIA BEZBORODOVA

Begrepene radikal og konservativ har for lenge siden mistet sin betydning, bare politiske journalister tviholder på begrepene som en sikker redningsplanke når de kommentatorplasserer sine intervjuobjekter fra det politiske liv. Også i kunsten er det tydeligvis full forvirring.

Karl Ove Knausgårds romandokumentar om sitt eget liv, *Min kamp*, har fått Tore Renberg til å kalle det et reaksjonært prosjekt, mens Aslak Nore ser på det som en fundamentalkritikk mot det likestilte sosialdemokratiet og kliner seg innpå Knausgård og håper på en buddy i kulturkampen. Konklusjonene sine bygger de på overflatiske betraktninger av teksten – om jegerpersonenes forskjellige former for frustrasjoner over dette og hint og tidvise ønsker om å komme seg bort fra alt. Hvem har ikke ønsket seg bort fra alt?

Man skal ikke lese mange av de berømte kvinneforfattede 70-talls romanene før man ser den vanvitlige lengselen hos de kvinnelige hovedpersonene etter å komme bort fra hverdagen, bort fra kjøkkenbenken, bort fra barna, bort fra ensrettingen, bort fra patriarkatet. Ingen kalte det reaksjonært eller fundamentalkritikk av likestilling. Riktignok skapte det opprør, og hoderysting blant mange at kvinner kunne være så kritisk mot moderligheten og hjemmestellet. Hvorfor har det nå plutselig fått en annen valør, fordi en mann skriver det?

Kritikken av harmonien og monotoniet har vært en av hovedbestanddelene i den kulturkritiske stemmen. Ønsket om aksept for forskjellighet, annerledeshet, pluralisme og mangfold likeså. Radikalitet har vært en herlig blanding av anarkisk liberalisme og fredfull likhetstenkning. Likheten ligger først og fremst i mulighetene og rettighetene, ikke i livsstil, adferdsformer og kulturuttrykk.

Hovedpersonen Karl Ove i *Min Kamp* baler med mange av disse spørsmålene og problemene, akkurat som de fleste av oss andre – både kvinner og menn. Spesielt kommer de til uttrykk i Karl Oves strid om sin egen maskulinitet. I de tre bindene som foreløpig har kommet er det en grunnleggende

rød tråd gjennom hele beretningen, og den går fra opplevelsen av egen tyranniserende far til forsøket på å etablere en annen form for kjærlighetsorientert farskap. Dette er en bevegelse svært mange menn i vår tid kjenner igjen. Det overraskende er imidlertid hvor lite reflektert Karl Ove er over sårbarheten i en slik omveltning, i forhold til hvor intenst reflekterende han er i mange andre sammenhenger.

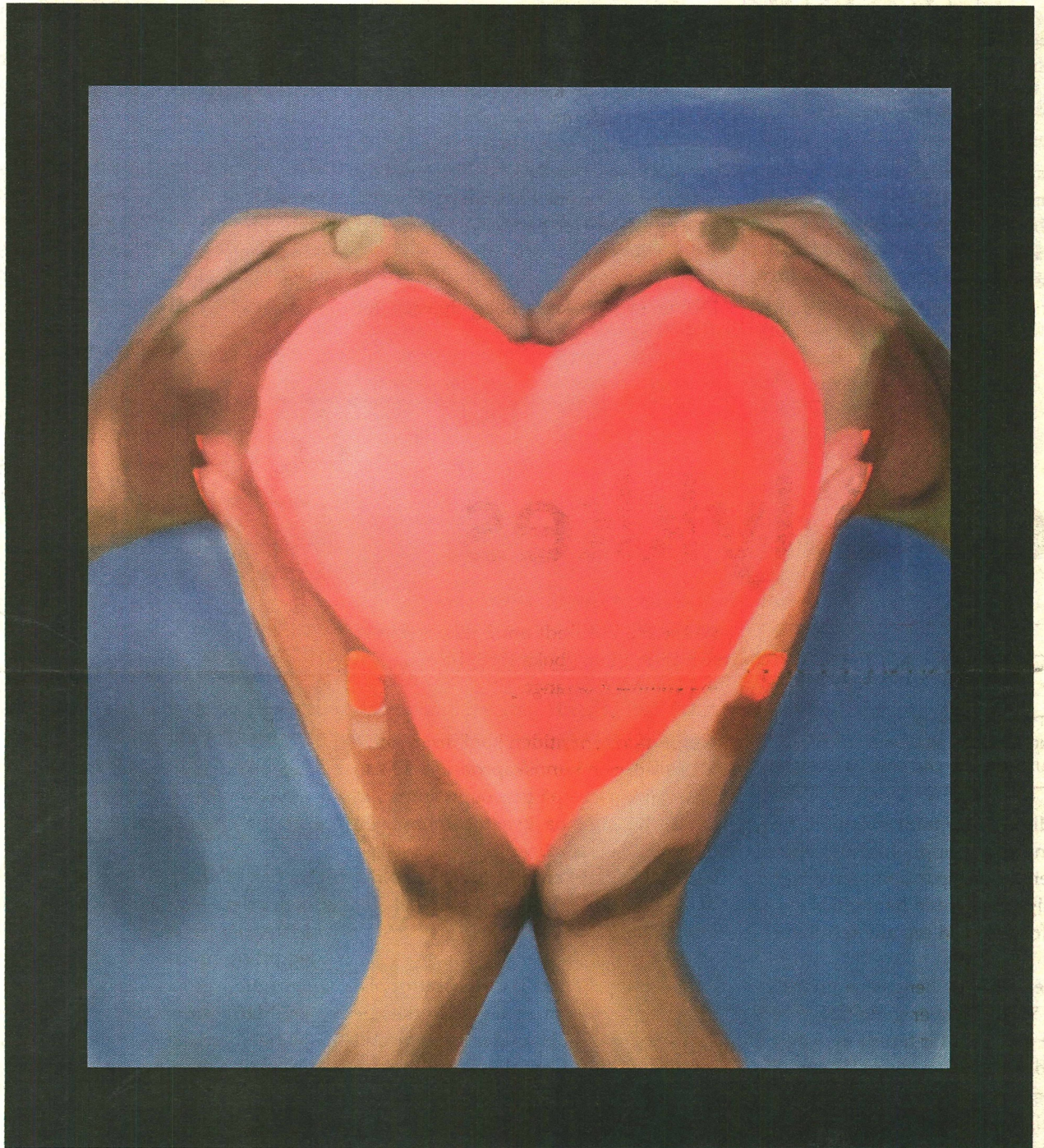
Selve skriveprosjektet til Karl Ove starter i det kjærlighetsprosjektet er i ferd med å rakne helt, mot slutten av bok 2. Da sitter han med tre unger han for hele sitt liv ønsker skal ha det godt, og som han så gjerne vil skal elske sin far, i motsetning til ham selv som fryktet faren. Skrivningen fører Karl Ove innover mot kjernen av sitt eget liv, til erindringer om en barndom han overhode ikke lengter tilbake til, og åpner baringen av en mann som strever med

sin identitet. Uforløst pendler han nemlig mellom misunnelse av machoaktige idealer, rasende sinne over å måtte pludre og leke med datteren på babydrama og heltmodig omsorg for tre barn mens han har den ene armen i fatle.

Det interessante er at når han føler seg ydmyket eller svak faller hans refleksjoner ned i den største av alle klisjeer – han føler seg kvinnelig. Karl Ove har ingen forståelse av at mannligheten rommer et stort emosjonelt register, hvor også lengsel, ydmykelse, svakhet, litenhet og sårbarhet er vesentlige ingredienser. Karl Oves forståelse av seg selv som mann gir ikke rom for slike følelser. Enten er han mann på helt tradisjonelt vis, eller så føler han seg umannliggjort, og for Karl Ove er det identisk med kvinnelig. I hans filosofiske verden er det kvinnelige og det mannlige motsetninger.

Det forunderlige er at Karl Oves praksisprosjekt, altså hans handlinger i verden, er en streben etter å bryte med den tradisjonelle maskuliniteten, og skape en ny nærhet, kjærlighet og tilstedeværelse – identisk med det både kvinner og menn forsøker å få til. Frustrasjonene over hvor vanskelig det er å være i denne nærheten er det Knausgård skriver om. Knausgårds dilemma er at han som moderne mann ønsker seg inn til kjøkkenbenken, men som kvinne på 70-tallet også langt bort derfra. Muligens kan selve skrivningen også lede Knausgård til en dypere forståelse av maskulinitetens muligheter og hvordan et slikt dilemma kan løses. Og med det en dypere erkjennelse av nærværets kvalitet – også for menn.

Kronikken har tidligere vært på trykk i *Klasekampen*

1000 boliger og like langt?

LESERINNLEGG

AV: ANNE KARINE NYMOEN, LEDER NSU
INA TANDBERG, LEDER STL
INGJERD LINDELAND, VELFERDSANSVARLIG NSU
KARI MARTE BJERKE, VELFERDSANSVARLIG STL

1. februar offentliggjorde Kunnskapsdepartementet (KD) årets tildeling av studentboliger. 1000 studentboliger ble, som lovet, fordelt til studentsamskipnader spredt utover det ganske land. Reaksjonene var mange; noen jublet, mens

mange ytret misnøye. Norsk Studentunion (NSU) og Studentenes Landsforbund (StL) var blant de som jublet; vi er veldig fornøyde med å ha fått 1000 studentboliger enda en gang! NSU og StL har i mange år kjempet sammen med de lokale studentdemokratiene for flere studentboliger. Minst 1000 boliger i året var målet, selv om det ofte virket umulig å nå. De siste årene har endelig arbeidet og engasjementet båret frukter, noe vi syns er vel verdt å juble for.

Det er en vanskelig boligsituasjon for

studenter svært mange steder i landet, med utfordringer som blant annet høye priser på det private leiemarked, ikke-eksisterende privat leiemarked, og stor andel tilflyttende og/eller internasjonale studenter. NSU og StL synes, som de fleste andre, at det er frustrerende å se studentboligkrisen som hver høst kommer på mange studiesteder, se de gode prosjektene studentsamskipnadene har planlagt, og likevel ikke få full uttelling når studentboligtildelingene kommer. Behovet for studentboliger i Norge er så stort at ingen studentsamskipnader

får dekt sitt behov over ett statsbudsjett. Den begrensede potten med midler til studentboliger gjør at noen vil alltid oppleve fordelingen som urettferdig.

NSU og StL er veldig fornøyde med årets tildeling av studentboliger. Behovet er dog ikke dekt, så vi vil fortsatt kjempe for flere studentboliger sammen med de lokale studentdemokratiene. Vi forventer minst 1000 nye studentboliger i året i mange år fremover, helt til alle studiestedene har fått dekket sine studentboligbehov!

Lov å lykkes

LESERINNLEGG

AV: METTE HANEKAMHAUG,
STORTINGSREPRESENTANT (FRP),
KIRKE-, UTDANNINGS- OG FORSKNINGSKOMITEEN

Vi er i disse dager midt inne i OL-hysteriet. Langrenn, hopp, Northug, Bjørgen og resten av gjengen dominerer tv-ruta, og utallige nordmenn har benket seg på sofaen for å få med seg alle resultater.

Nordmenn går av hengslene under vinter-OL. Vi jubler hver gang nok en gullmedalje er sikret, får tårer i øynene idet stolte norske idrettsutøvere får medaljen rundt halsen, reiser oss fra sofaen under nasjonalsangen og brøler i frustrasjon de gangene finnene presterer å hoppe en meter lengre i storbakken.

Det er lov å være god i idrett. Vi ser på vinnerne som forbilder og tar del i deres glede når de når sine mål. Jeg nekter å tro at Petter Northug ble bedt om å slakke ned tempo og gå saktere i skiløypa som 10-åring slik at alle skulle komme til mål på likt.

I skolen er det annerledes. Her skal alle være like, alle skal ha kommet like langt i pensum, ha samme progresjon og læringskurve. Lille Per og Kari som er flin-

ke i matte blir bedt om å ikke regne så fort frem i matteboka fordi hele klassen må komme like langt.

Norge skal i fremtiden konkurrere om å bli en ledende kunnskapsnasjon. Vi kan ikke konkurrere på pris og kvantitet, vi må konkurrere på kvalitet, innovasjon og teknologiutvikling. Da kan vi ikke klamre oss fast i en skole hvor vi holder de gode nede i prinsippet om likhet. For vi er ikke like – vi er unike.

Alle elever har rett på tilpasset opplæring, også de som er faglig sterke. De elevene som ligger under gjennomsnittet i faget blir ikke dårligere fordi bedre elever får flere og mer utfordrende oppgaver!

Vi må gå fra enhetsskolen til enerskolen. En skole hvor alle elever får en opplæring tilpasset sine individuelle evner, og en skole der det er lov å være flink. For å vinne i internasjonale konkurranser som OL må det være lov for Northug og gutta å gå litt raskere enn oss andre. For å vinne en internasjonal konkurranse om innovasjon og ny teknologi må det være lov å skape en kultur der alle elever når sitt fulle potensial.

Studentparlamentsvalg 2010

LESERINNLEGG

AV: HENRIK EREVIK RIISE,
STUDENTPARLAMENTSLEDER

Nå har tiden nok en gang kommet, det skal velges nye representanter til Studentparlamentet her ved Universitetet. Jeg vil derfor anmode alle dere som leser dette til å faktisk bruke stemmeretten! Mange lurer sikkert på hvorfor de i det hele tatt skal stemme, og ikke minst hvem de burde stemme på? "Hvorfor skal vel jeg stemme, jeg har det jo så greit uansett".

Hvis det nå skulle skje noe, og hverdagen ikke lenger var like enkel, vil ikke du da at de dyktigste studentrepresentantene skal gå i bresjen for deg? Det vil i alle fall jeg, og nettopp derfor velger jeg å bruke min stemmerett på deg vil skal representere meg, og mine meninger. Det er på tide å komme seg opp av sofaen, eller i hvert fall inn på www.uit.no/valg og stemme! Vet du ikke helt hva Studentparlamentet er? Bla igjen i det lille heftet som ramlet ut av Utopia da du plukket opp avisen. Vil du også vite litt mer om listene, ja så ta deg

en titt på www.spvalg.no. Det at mange stemmer vil styrke Studentparlamentets legitimitet her ved universitetet, og det representantene da beslutter politisk vil ha enda større innflytelse hos administrasjonen. Studentparlamentet har mange viktige funksjoner, det er også derfor viktig at du bidrar med din stemme. Det er din egen velferd, og dine rettigheter på universitetet du er med på å legge til rette for ved å avgi stemme ved valget.

Skal de konservative og moderate studentene representere dine meninger? De liberale studentene? De sosialdemokratiske? De sosialistiske? Hvem som styrer studentparlamentet til høsten kan få konsekvenser for hvilke saker som blir prioritert og arbeidet med, det er derfor viktig at du gjør deg opp en mening. Jeg vil derfor nok en gang før jeg setter punktum oppfordre deg til å ta ansvar for din egen studiehverdag og stemme på den listen du mener representerer dine meninger og ditt verdigrunnlag.

Godt valg!

når livet blir for stort

eller for lite...

DEN NORSKE KIRKE

STUDENTpresten

I TROMSØ

91342023 / 77644097

tor.stranda@adm.uit.no

<http://uit.no/studtjenester/957>

AV ARISTOFANES

LYSISTRATA

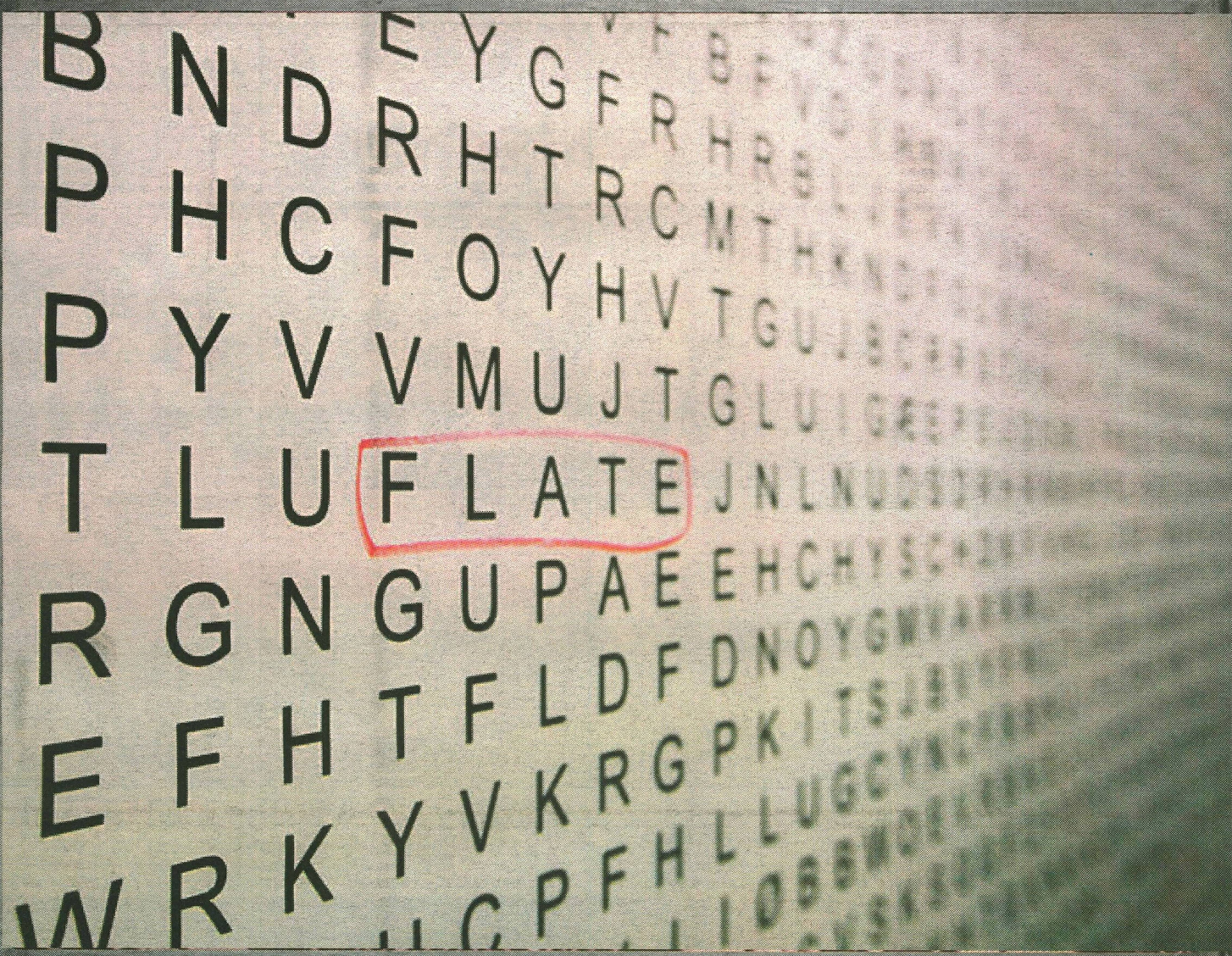
MARIT ADELEIDE ANDREASSEN, MARYON EILERTSEN, GURI JOHNSON, KRISTINE HENRIKSEN,
MARIUS LIEN, MARTE TANGEN, ESPEN ØSTMAN, HELGA GUREN, JAKOB HÖGLUND M.FL

GJENDIKTET TIL NORDNORSK AV RAGNAR OLSEN

REGI: KRISTINA KJELDSBERG. KOMPONIST: TORE BRUVOLL. KOREOGRAFI: JAKOB HÖGLUND
SCENOGRAFI OG KOSTYMER: EVEN BØRSUM. LYSDESIGN: MORTEN REINAN. MASKER: STIG WEDVIK

SCENE VEST 18. FEBRUAR - 25. MARS

HÅLOG
ALAND
TEATER

KULTUR

- Wtf?? Ja, det kan du si. Les mer på side 29
- Uncle T rages against all those damn wannabe- photographers on page 22
- Teateranmeldelse side 31

LEDER

TEKST: GRY LUKE MUGGERUD

Å bryte igjennom

I litt over hundre år har kvinnedagen blitt markert verden rundt. Dessverre er dagen like viktig da kvinner fortsatt opplever diskriminering og forskjellsbehandling, fra Norge i nord til Australia i sør.

Hva så med transpersoner? Transperson er et samlebegrep som bryter med den rådende tokjønnsmode- len i samfunnet. Den internasjonale transpersondagen markeres riktignok hver 30.mai. Den ble markert for første gang så sent som i 2007, og transpersoner har en lang vei å gå for å oppnå like rettigheter som de to «tradisjonelle» kjønnene.

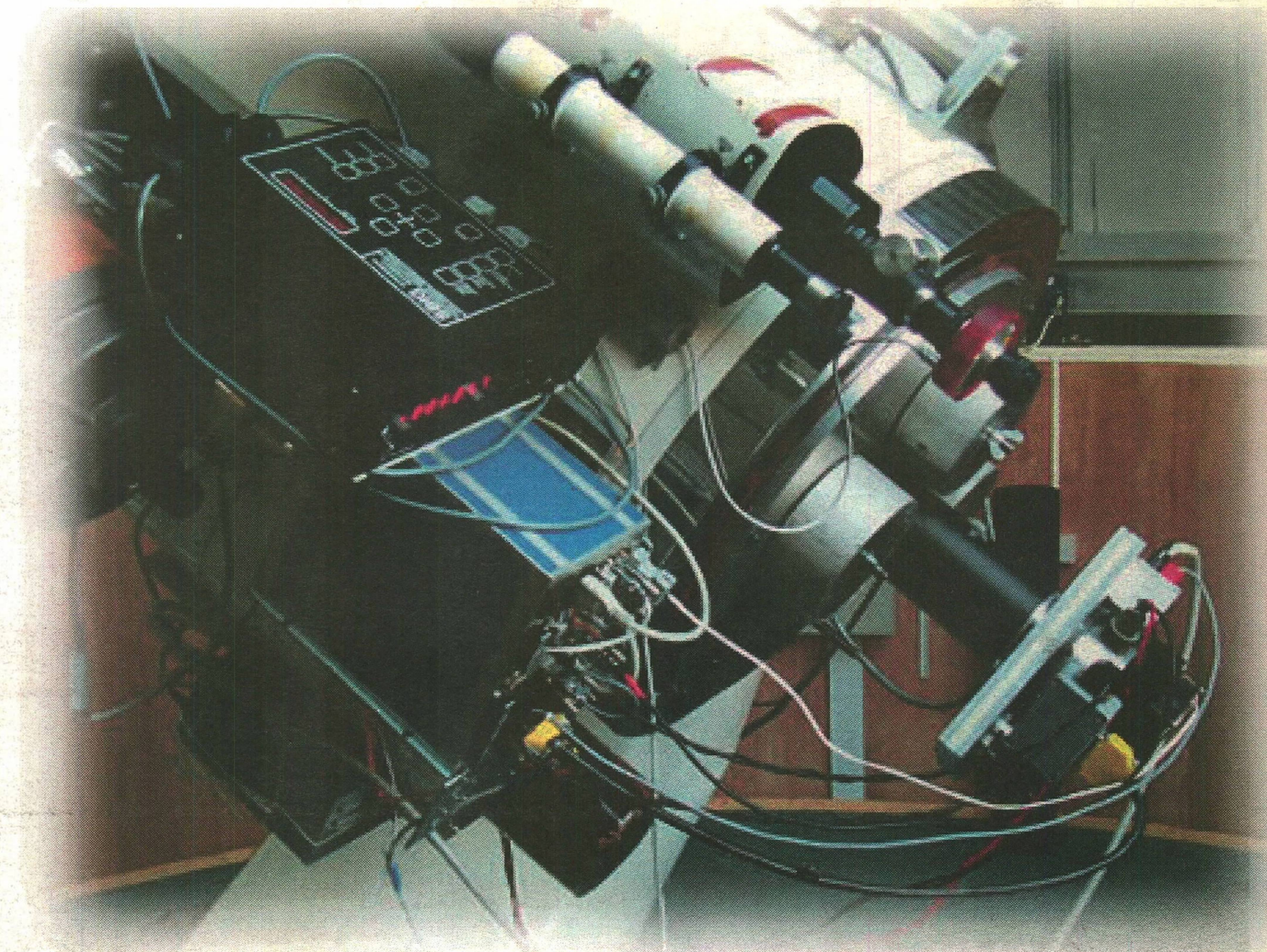
Norge og verden

Norge er et av få land i verden hvor innbyggere har kjønnsbestemt personnummer. Det tredje siste sifferet er partall for kvinner og oddetall for menn. For å eksistere som juridisk individ må man altså ha enten mannlige eller kvinnelige kjønns- merker.

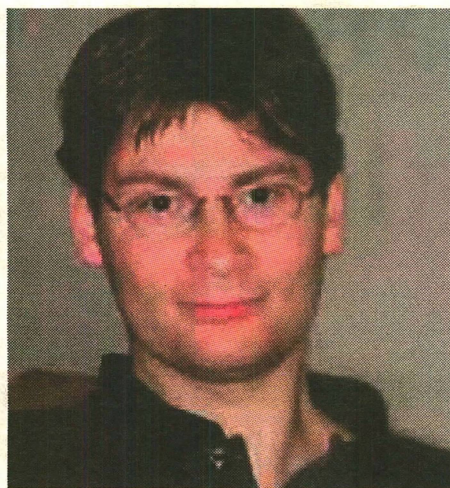
I 1998 ble Rita Hester funnet drept i sin egen leilighet i Boston, Massachusetts. Saken er fortsatt uløst, men mange i Ritas lokalmiljø mente det var snakk om hatkriminalitet da ingenting var stjålet fra leiligheten hennes. En ting venner og familie reagerte på i medias dekning av mordet var hvordan Rita ble omtalt som «he», «male» og «Rita» i anførselstegn, som om det kun var et kallenavn. Ritas venner hadde alltid kjent henne som Rita. I dag markeres *Transgender Day of Remembrance* til minne om Rita og alle transpersoner som har blitt mishandlet og drept på grunn av sitt kjønnsuttrykk.

Hva kan du gjøre?

LLH (Landsforeningen for lesbiske, homofile, bifile og transpersoner) har for tiden en underskriftskampanje gående for å få slutt på det de kaller *Rikshospitalets diagnosemonopol*. Rikshospitalet er nemlig de eneste i Norge som har rett til å stille en GID- diagnose (Gender Identity Disorder) og bestemme hvem som skal få kjønnsbekreftende behandling. Du kan gi din underskrift på LLH sine hjemmesider.

SKIBOTNTELESKOPET

TORSTEN ASLAKSEN

TEKST: GRY LUKE MUGGERUD
Foto: UNIVERSITETET I TROMSØ

Hva skjer på tirsdag?

Da blir det presentasjon av status. Vi skal snakke om hvordan arbeidet med oppgraderingen går.

Hva slags oppgradering er det snakk om?

Vi oppgraderer optikken samt teknikken. Vi trenger et bedre design på teleskopet for at det skal bli lettere for amatører å bruke det, og ikke minst kunne se det de er interessert i.

Alle som bruker briller vet at optikk er dyrt?

Hvem?

Hva?

Hvorfor?

- Torsten Aslaksen
- Professor i romfysikk (for tiden i permisjon)
- Medlem av Astronomiforeningen, som er i ferd med å oppgradere Skibotnteleskopet.

Vi finansierer det gjennom stipend fra NAS (Norsk Astronomisk Selskap), støtte fra institutt for fysikk og innsamlede midler.

Hva mer er det som skal skiftes ut?

Styringen av teleskopet og selve tuben skal skiftes, slik at det som sagt blir lettere for oss amatører å bruke.

Så dette har ingenting med arbeidsfeltet ditt å gjøre?

Nei, astronomi er for meg en hobby. Det er en god stund siden den siste astronomen ved UiT gikk av med pensjon. Det er ikke lengre noe institutt for astronomi ved UiT.

Hva driver du med?

Kort fortalt er jeg nordlysforsker og jobber med avbildning av nordlys.

Samtalen

Hva bruker dere i foreningen så lenge dere ikke kan bruke Skibnteleskopet?

Vi har bare private teleskoper. Nå håper og gleder vi oss til Skibotnteleskopet skal fungere slik det var ment å fungere.

Hvorfor går ikke det an nå?

Det greieste er å si at før ble det brukt til vitenskapelige formål. Astronomiforeningene er for amatører, og vi ønsker å se på eksterne planeter og galakser.

Blir resultatet bra?

Når alt er ferdigstilt har vi etter all sannsynlighet det nest største teleskopet i Norge.

Hvor finner en det største?

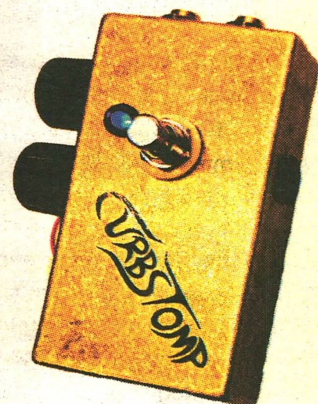
Det er privateid.

FRA VENSTRE: STEINAR SANDVIN, EIRIK KYVIK GULLIKSEN OG THOMAS KJOSNES BERNTSEN.

Håndlagde gitareffekter selger som hakka møkk

En av studentbedriftene ved ingeniørstudiet på UiT har valgt å gå litt uvanlige veier i sitt årsprosjekt. Dette har gitt resultater!

TEKST: STEWART HÅSETH
FOTO: STEWART HÅSETH

For et par uker siden hadde studentbedriften 2SB Curbstomp en fremvisning av sin håndlagde effektpedal. Hva kunne man så forvente av tre ingeniørstudenter fra automasjonslinja? De titalls gitaristene som møtte opp gikk i hvert fall ikke skuffet derfra: - Denne pedalen hadde en sinnsykt fet lyd, smiler Daggi Helling fra Hangface.

- Jeg liker den kontante lyden, og for den type musikk jeg spiller passer den perfekt. Jeg er en enkel mann, som liker gitarlyd som tar «balletak», og det er noe som denne pedalen gjør. Kort sagt, jeg digger den!

Håndlaget i Tromsø

Også Finn Fodstad fra Turdus Musicus gir pedalen mye kudos:

- Det første jeg ble overrasket over var den gode lyden, sier Fodstad. Jeg får mye mer diskant enn ampen kan gi meg, noe som gjør at gitaren blir mer tydelig i lydbildet. Den enkle og definerte lyden gir meg noe som svært få andre pedaler har gitt meg. Det er tøft at den er håndlaget i Tromsø, utseendet er særegent, og ikke minst er den enkel å bruke. Det siste kan kanskje være en negativ ting, da bruken er begrenset. Her kan du ikke skru deg fra den ene lyden til den andre. Fordelen da er selvsagt at du heller ikke kan skru deg bort. For meg er dette en kjempepedal – også er den fra Tromsø!

Mennene bak effektpedalen

Produktansvarlige Eirik Kyvik Gulliksen er mannen som fikk hjulene i gang til dette prosjektet:

- Nå var vi alle tre musikkinteresserte, så valget var egentlig ikke så vanskelig, sier

Gulliksen. Samtidig kan vi vel si det var litt tvang med i bildet, da faglæreren presset oss til å ta en avgjørelse.

- Erfaringene vi har gjort oss er at alt tok mer tid og penger enn først antatt, sier daglig leder Thomas Kjosnes Berntsen. Vi er likevel fornøyd med resultatet, og føler det er verdt alt slitet.

- Det mest positive for oss må være at vi har lagd et produkt som folk har vært fornøyd med, legger Gulliksen til. - De mange gode tilbakemeldingene gir oss den energien vi trenger for å lage det beste produktet vi kan lage.

Venteliste

- Faktisk har vi i dag en liten venteliste, der det meste fra førsteopplaget er solgt, sier Sveinar Sandvin, som står for sekretær- og kaffekokerjobben i den lille bedriften. - Dette har skjedd uten noe særlig markedsføring, men vi vil kunne greie å levere pro-

dukter til alle som ønsker å kjøpe pedalen.

- De som ønsker å få vite mer om pedalen, kan finne vår facebookgruppe som heter 2SB Curbstomp, avslutter Berntsen. Her finner man priser, og vi kan også avtale med kundene hvor de kan få testet pedalen. For dem som ikke har facebook, kan man også sende en mail til thomas_kb@hotmail.com med de spørsmålene man måtte ha.

NERDEFAKTA

Effektpedalen er en fuzzpedal, som innsnevrer toppen av sinuskurven. Den har to kontroller, en for volum, og en for diskant. I tillegg har den diode som viser om den er på eller av, samt inngang for strømadapter. Pedalen har også true-by-pass.

Massiv tro på passivhus

I en tid der det ser ut til at klimatiltak trives bedre på papiret enn i handling er det lett å miste motet. Finnes det egentlig lønnsomme og gjennomførbare løsninger for miljøet?

TEKST: AMALIE VATNE BREAN
Foto: PRESSE

Steinsvik Arkitektkontor AS i Tromsø mener å ha funnet en slik løsning. Ved å konstruere massiv – passivhus støtter de et stadig mer populært klimatiltak; å redusere energibruk i bygg. De siste årene er det utviklet en offentlig satsing på at alt som bygges i Norge i 2020 skal ha en passiv husstandard. Kanskje er det ikke så dumt for studenter som om noen år skal karre seg vekk fra den intime hybeltiværelsen å begynne å følge med på den nye utviklingen, for vet vi i det hele tatt hva en passiv husstandard er?

Å utnytte energien vi har

Passivhus betegner en måte å bygge hus på som gir et vesentlig lavere energiforbruk enn vanlige hus. Dette gjøres gjennom passive tiltak som gir god varmeisolasjon, tetthet og varmegjenvinning. Rose Marie Steinsvik, en av to eiere av Steinsvik Arkitektkontor, mener vi må se bort fra fosseutbygging og store vindmølleparker, og heller bruke ressursene våre på å bygge hus som er gunstig for miljøet i det lange løp:

- I stedet for å skaffe mer fornybarenergi, må vi lære oss å utnytte den vi allerede har. Det handler om at vi skal isolere hus bedre, vi skal bruke mindre energi til oppvarming av hus, spare miljøet, lagre Co2, bruke varmpumpe og utnytte sol- og jordvarme. Vi må rett og slett lage bygninger som forbruker energi bedre.

Massivt tre gir ny løsning

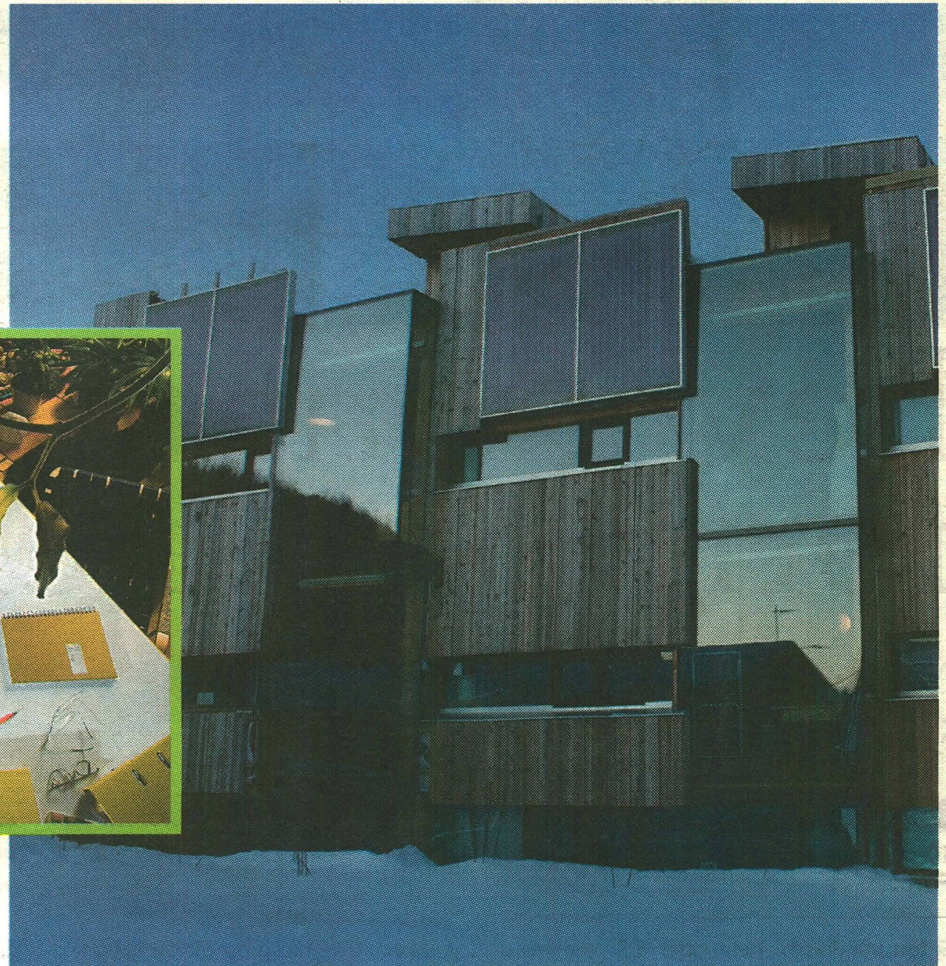
Arkitektkontoret har tegnet en ny type lav-

FRA VENSTRE: ROSE MARIE OG ODD STEINSVIK

energihus som kombinerer massivt tre med en passiv konstruksjon. Ideen vokste fram som et resultat av miljøbevissthet og nye tekniske utfordringer. Steinsvik forteller at det i mange av de tidligbygde lavenergihusene har oppstått problemer med fukt- og muggskader som et resultat av strengere offentlige krav om balansert ventilasjon. Arkitektene måtte altså finne ut hvordan man kunne unngå fuktskader, og allikevel bygge passive hus med god ventilasjon. Massivt tre ble deres løsning.

- Man forbruker ikke mer tre enn ved tidligere konstruksjonsmåter, og det vil også være gunstig miljømessig i den forstand at når du bruker skogen til å lage hus binder du Co2, mens når du brenner den, frigjør du Co2. Problemet er at det er en helt ny måte å tenke konstruksjon på, og det er derfor vanskelig å få gjennomslag. Det skal litt til å tenke annerledes, og selv om det helt klart er mer kostbart å bygge, vil det lønne seg

MASSIV-PASSIVHUS I DOKTORDALEN PÅ TROMSØYA.

over tid. Selv hadde vi en treg oppstartsfasen under byggingen. Det var byggeboom, vi bygde med omreisende håndverkere og fikk ikke mulighet til å gi læring i Tromsø.

Liten kunnskap hindrer utvikling

For dårlig kunnskap ser generelt ut til å være det største problemet med innføring av massiv – passivhus. Steinsvik forteller at det har vært blandede reaksjoner blant beboerne i de nye husene. Hos de som ikke har vært fornøyd har problemet vært knyttet til bruken av aggregat, som igjen har vært knyttet til for dårlig kunnskap hos fagfolk. Karen Reinholdtsen er ansatt ved arkitektkontoret og bor selv i et av husene de har bygget. Hun mener responsen vil bli bedre i takt med større tilgjengelighet og bedre

kunnskap:

- Passivhus blir boligstandard. Problemet er at så lenge man har mulighet til å bygge billigere og dårligere så blir det gjort. Jeg vil aldri bo annerledes. Miljøaspektet er der, men det er også veldig behagelig. Det er et godt innneklima, det holder seg varmt på vinteren og kjølig på sommeren. Når alt er programmert rett, styrer huset seg selv. Det er overhodet ikke problematisk. Du sparer igjen på det, og du bør være bevisst på hva du velger.

Et stort skritt

Steinsvik nikker innstendig og føyer til at hun håper og tror at dagens unge kommer til å bo i passive hus; det skal lønne seg å velge bevisst. Som studenter trenger de fleste av oss (heldigvis?) ikke å ta valget enda, men uansett hva det skulle falle på, kan det umulig skade å ta med oss Steinsvik avsluttende ord i miljøkampen: «Vi må ikke være redde for å ta et stort skritt av gangen. Man kommer ikke over avgrunnen i to korte hopp.»

Living green in Tromsø

TEKST: LINNEA NORDSTRÖM

Living an eco-friendly lifestyle has become the latest trend. There are many simple choices you can make to lessen your impact on the earth. Here is a student-specific list of just a few ways that you can live a greener lifestyle right here in Tromsø.

1. Bring your own bags along when you go shopping

A nice cloth bag can be used indefinitely and doesn't require petroleum to be produced.

2. Use public transport, or muscle-power to get to the university

A simple one for students with limited budgets and no car. An extra bonus, walking, biking, and skiing to school is great exercise!

3. Buy organic, fairtrade, local, or seasonal whenever possible

Organic isn't always affordable on a student budget, but you can make a good compromise by buying local products and produce that is in season.

4. Eat less meat

Notice the word less here. Meat is expensive anyway, so having a meat-free Monday is easy on the budget, good for your body, and eco-friendly.

5. Conserve electricity

Remember to turn off lights when you leave the room, unplug appliances etc. A surprising amount of power is used by appliances on standby, for example a TV that is plugged in but not switched on.

6. Print sparingly

Think about what you really need to print and what you don't. If you have to print the pdf files of your lecture slides consider printing 4-6 slides per page, and print on both sides to conserve paper.

Lev grønt med fornybar energi

Nå kan du som forbruker velge å kjøpe såkalt fornybar energi.

TEKST: LINNEA NORDSTRÖM
FOTO: PRESSE

Siden vår livsstil hele tiden blir mer avhengig av teknologi, får elektrisitet samtidig stadig større betydning. Men det er ikke problemfritt å produsere strøm i den mengde som i dag kreves for å oppfylle behovet fra både industri og privatpersoner. Til tross for at Norge produserer en stor del av sitt strømforbruk fra vannkraft i dag, øker strømforbruket hele tiden, hvilket kan føre til at fossile brennstoff eller kjernekraft anvendes i enda større grad som tillegg.

Slukk lampen, redd miljøet?

- Energieffektivitet burde legges mer vekt på, påpeker Svein Gunnar Karlstrøm fra Grønn Hverdag.

Det er så sant som det er sagt - å skjære ned på strømbruket er det aller enkleste grepet vanlige borgere kan ta for å minske CO2 utslippet. Og det finnes mange ting man kan gjøre for å begrense sitt eget forbruk. Noen eksempler er å anvende elektriske apparater som har blitt godkjent av et sertifiseringssystem som TCO eller Energy Star, du kan velge en strømbesparende bærbar data i stedet for en stasjonær PC, og du kan senke temperaturen inne med

noen grader, spesielt om du varmer kun med elektrisitet.

Grønne alternativ

Om du allerede har gjort alt du kan for å begrense eget forbruk, hva mer kan du så gjøre? Om du vil gjøre noe ytterligere for miljøet kan du støtte fornybare strømkilder, blant annet gjennom å tegne en avtale for såkalt fornybar energi. Ishavskraft har i samarbeid med Grønn Hverdag lansert et tilbud på strøm som kommer kun fra fornybare energikilder. Tilbudet er et nytt konsept som ble lansert av Ishavskraft 12. februar i år.

I følge Brede Solvoll fra Ishavskraft har grønnhverdag Strøm (sic) fått god respons:

- Jeg har ikke statistikk tilgjengelig over den eksakte mengden kunder som har tegnet avtale for grønnhverdag Strøm, men vi er veldig fornøyde med resultatet så langt, sier Solvoll.

Man må være medlem i Grønn Hverdag, hvilket for øvrig er kostnadsfritt, for å kunne utnytte tilbudet. Ishavskrafts grønnhverdag Strøm er strøm med en opprinnelsesgaranti og en varedeklarasjon som bekrefter at den mengde strøm kunden bruker produseres av vannkraftverk i Norge. Andre fornybare energikilder er for

eksempel vind- og solkraftverk. I Norge anvendes i hovedsak vannkraft i tillegg til vindkraft.

Kostnader, avgifter

Det koster selvsagt litt mer å benytte fornybar energi i stedet for konvensjonell strøm, som ofte er blandingsstrøm fra mange ulike opprinnelseskilder.

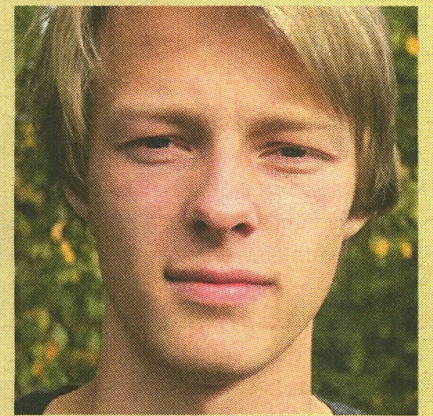
For Grønn Hverdag-strøm betaler kunden innkjøpsprisen fra den nordiske kraftbørsen Nordpool, samt 31,20 NOK i månedsavgift og 95 NOK i årsavgift. Strømmens pris baserer seg på et såkalt spotprissystem, hvor kunden betaler en avgift som tilsvarer hva grossister betaler på det åpne strømmarkedet. En ulempe er at spotprisene kan variere sterkt og ofte avhenger av tilbud og etterspørsel. Den grønne strømmen er altså ikke dyrere enn vanlig strøm på spotprisavtale, og tilleggsavgiftene anvendes for å støtte de fornybare energikildene.

Strøm som kommer fra fornybare kilder er en ganske ny idé i Norge og er dermed ikke særlig kjent enda. Det har blitt rettet veldig lite oppmerksomhet mot fornybar energi i mediene. Det kommer til å bli spennende å se hvordan utviklingen på strømmarkedet blir, nå som miljøbevissthet styrer stadig flere av kundenes beslutninger.

MULIGHET TIL Å VELGE MILJØVENNLIG

TEKST: LINNEA NORDSTRÖM
FOTO: WWW.NU.NO

Utropia ba Ola Solberg, regionslederen for Natur og Ungdom i Troms, å fortelle hva han synes om massiv- passiv hus og muligheten til å tegne strømavtale som støtter fornybar energi:

OLA SOLBERG, REGIONSLEDER FOR NATUR OG UNGDOM I TROMS

- Jeg er positivt innstilt til at det bygges massiv- passiv hus. Jeg har ikke hørt om at mange slike har blitt bygd enda, men det er bra at det finnes eksempler for å gjøre allmennheten oppmerksom på at mulighetene finnes. Jeg tror at mange mennesker vil leve mer miljøvennlig bare de får vite hva de kan gjøre for å oppnå dette. Det er også viktig at disse byggemulighetene får støtte fra politikerne for at husene virkelig skal bli tilgjengelige og dessuten billige.

Angående fornybar energi hadde Solberg følgende kommentar:

- Jeg tror ikke at det er så vanlig enda med slike strømavtaler som gir forbrukeren mulighet til å støtte fornybar energi. Mange tror at de anvender fornybar energi siden de bor i Norge, men det stemmer ikke alltid. Med disse nye avtalene kan kundene velge strømleverandør ut ifra deres tilbud. Dette gir forbrukeren mulighet til å gjøre et mer miljøvennlig valg.

Solberg var svært positivt innstilt til både disse nye idéene, og han oppfordrer også til at de får mer oppmerksomhet i media.

7. Shop at second-hand stores

This one is easy on the wallet as well as eco-friendly. There are several good second hand stores located right in the city center where you can get everything from furniture, dishes, clothes, books, and more. In general try to buy more used products and less new.

8. Sort your waste and recycle

They make it brilliantly simple for us to sort our waste and recyclables here in Tromsø, so use the system to your advantage! Remember, green: bio, blue: plastic, red: paper, yellow/orange: carton, white: rubbish. Glass jars and metal cans are placed in a separate bin and soda bottles and beer cans can be returned to the store for a cash refund!

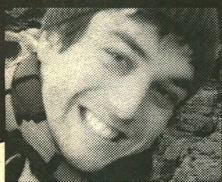
9. Avoid products with a lot of packaging

There is all sorts of food intended for the hungry student on-the-go, such as sandwiches wrapped in plastic and yogurt tubs with little spoons attached. This packaging is not only energy demanding to produce, but most of it will end up in the landfill when you are done with your meal. Consider bringing your own lunch when possible, or at least choosing the items with less packaging.

10. Bring your own water bottle or thermos along

This is a good way to avoid buying expensive drinks when you are out and about. Also, if you have your own thermos along you can have warm coffee or tea whenever you like without worrying about that disposable cup going in the trash afterward.

UNCLE TOMEK'S NORTHERN LITES

Everyone's a photographer!

It seems that everyone is a photographer these days. The proliferation of digital SLRs has equipped every other person with a flashy Canon. The result? Amateur photography has never been so painful.

TEXT: TOMEK MOSSAKOWSKI
PHOTO: PRIVATE

What has happened to photography? Where are the good photos? The form has fallen into the hands of the ugly masses, who seem hell bent on dressing up the mediocre as art - as long as you have a slick, black SLR and a penchant for indie music, you can take a good photo. Wrong.

Lampposts and sunrays

The result of this is that we are forced to trawl through album after album of nothing photos on Facebook. Shots of telephone wires and lampposts against a blue sky; a petrol station juxtaposed against wilderness; a setting sun, partially hidden by a mountain (note that the rays of light conceal the rest of the photo, which is usually bad).

None of these are particularly poor subjects, but the manner in which they are taken is offensive. It's not the attempt to take a good photo that is annoying; it's the *assumption* that it's a good photo which irks. *Check it out: a strangely angled photo and I'm an artist! Go away.*

Editing is also responsible for the explosion of dire pictures. Just because you've blurred, silhouetted, cropped, contrasted a photo to hell and back, doesn't make it good. People play around with their photos so much these days it's becoming harder and harder to appreciate a good shot. Sure, the ones invested in their cameras can do so, but the philistine masses won't. Rather, they'll see a wannabe art house photo, think it's great, and then strive to do the same. Oh dear.

The retro snapper

Possibly highest on the list of culprits is the photographer who aims to be retro. Editing their picture to make it look like it belongs in their parent's first photo album; these people actually assume that an old looking photo is naturally a good photo. Admittedly, an old-fashioned picture has a certain cozy, nostalgic charm. But this charm should be saved for when the subject matter of the photo fits.

This charm certainly isn't created through internet sites that automatically put your photos into Polaroid format. How annoying is this? Digital Polaroids (an oxymoron, surely) created online, and then fobbed off as 'funky retro' on Facebook. Terrible. Hats off to the people who still have a Polaroid camera; who bought as much Polaroid film as they could before production stopped, and who keep it in their fridge and use it sparingly. Every little clunk and whirr of their camera counts.

Separating the good from the cack

All this might seem a bit unfair, especially for those genuinely trying to take a good photo. And to an extent we're all a bit guilty of the characterless photo dressed up as interesting. But there is an important point worth considering: the world of photography has become cheap and trite. Sometimes, photos look like they are trying to parody themselves.

There is nothing wrong with making the effort. But if you are going to do so, do it properly. Learn technique, understand the science of your camera, and don't assume that the glow of a pretty sunset warrants your photo any real merit.

Lekne studenter

Fra den 24.- 27. februar gikk Studentlekene 2010 av stabelen i Trondheim. TSI var representert ved blant annet futsal og innebandy.

TEKST: GRY LUKE MUGGERUD
FOTO: PRIVAT

Det var tredje gang SL ble arrangert. 1850 atleter av varierende kaliber konkurrerte i 76 øvelser i 18 idretter.

Frei Rønningsbakk fra TSI innebandy kan fortelle at laget dro til lekene med blandede forhåpninger:

- Det var spekulasjoner om at vi kunne vinne, og spekulasjoner om at vi kunne tape. Vi visste vel egentlig ikke hva vi gikk til.

Usportslig moro

Hvordan gikk det?

- Vi kom til kvartfinalen og er fornøyd med det.

Adressa skrev på mandag at avslutningsbanketten til lekene ble en grisete affære, og at lokalet det ble holdt i var «raser» dagen derpå. Rønningsbakk mener det er

snakk om dårlig planlegging og var kjempefornøyd med bankettopplevelsen:

- Ja, den var kjempebra. Problemet var at det ikke var noen til å rydde underveis, og heller ikke noe sted å kaste tomgods. Dermed så det grisete ut dagen derpå, men vi storkoste oss på banketten.

Var det mest sosialt eller var det snakk om seriøs idrett?

- Vi hadde to dager med spill og to dager med sosiale arrangementer. Det var jo finale den tredje dagen, men da hadde vi røket ut.

Ufne nordlendinger

Hvorfor røk dere ut?

- I kvartfinalen hadde vi to utvisninger og et sjølmål. Vi fikk i det hele tatt mye utvisninger under hele turneringen, så vi var nok litt ufne. Vi pleier ikke å være det til vanlig!

Det var, ikke overraskende da de fleste deltakerne er fra Trondheim, NTNU som stakk av med seieren i medaljestatistikken.

FREI RØNNINGSBAKK

STUDENTPARLAMENTET
I TROMSØ

Prosjektstilling i samband med ei klimakonferanse for studentar i Tromsø 2010.

Studentparlamentet lyser med dette ut ei stilling som prosjektleiar i samband med ei konferanse om studentars ansvar i høve til klimaspørsmål. Stillinga er meint som eit supplement til arbeidet til Studentrådet. Stillinga inneber administrative oppgåver knytt til konferansen, som marknadsføring, formidling og gjennomføring av konferansen. Stillinga vert lønna.

Studentrådet ynskjer seg ein kreativ og engasjert person. Søknad og eventuelle spørsmål sendas til organisasjonskonsulent Bente Evjen Schøning på epost bente.schoning@sito.uit.no.

Søknadsfrist 10. mars.

Kampanjepris på oversettelsespenner Quicktionary II

Før 1998,-
Tilbudet gjelder
uke 10 og 11 2010

1749,-

AKADEMISK KVARTER
B O K H A N D E L

Stat

STUDENT MEDLEM

- Hjelp ved trøbbel på jobben!
- Gratis forsikringer m.m.!
- LO tar samfunnsansvar!

Bli tilhenger av vår fanpage:
"Student med deltidsjobb? LO Stat hjelper deg!", for informasjon, nyheter m.m.

Kontakt: Terje Håkstad, Kontor Øvre Lysthus, rom 1.07
terje.hakstad@lostat.no telefon 776 20 953

Quinde-quiz

AV OG OM KVINNER

Hvem sa det?

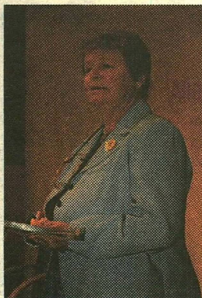
1. Det kunne ikke skje oss menn noe verre enn å få den kvinnen vi fortjente.

2. Kan du tenke deg en verden uten menn? Ingen forbrytelser og massevis av lykkelige, overvektige kvinner.

3. Hvis menn var så gode elskere som de skal ha det til, hadde vi kvinner aldri hatt tid til å legge håret.

4. Jeg brukte 90 prosent av pengene mine på kvinner og øl. Resten kastet jeg bort.

5. Man er ikke født kvinne - man blir det.

4. Hvem var suffragettene, og hva kjempet de for?

5. De brøt med normene for god oppførsel på 1920-tallet ved å ha kort hår, bruke mye sminke, kjøre bil, høre på jazzmusikk, røyke og drikke. Hva kaltes de?

KALLENAVN

Hvem er dette?

- 1 The queen of crime
- 2 The body
- 3 Jernkvinnen
- 4 Lady Day
- 5 Landsmoderen

FARLIGE KVINNER

1. Valerie Solanas skrev S.C.U.M. Manifesto i 1968. Hva står S.C.U.M. for?

2. I mytologien var de en nasjon av kvinnelige krigere. I dag brukes navnet av en populær nettbutikk. Hva het de?

3. Hun het egentlig Margaretha, og ble kjent som eksotisk danserinne og kurtisane. Hun hadde mange høytstående militære som elskere, og under første verdenskrig ble hun arrestert og henrettet som spion for tyskerne. Hva var scenenavnet hennes?

4. Hva het kvinnen som i 1993 kuttet av penisen til mannen sin? (Han fikk den sydd på igjen, og hadde seinere en kort karriere som pornoskuespiller.)

5. Lena Heady spiller rollen som den beintøffe mora til John Connor. Hva heter TV-serien?

PIONERER

1. A Vindication of the Rights of Woman ble skrevet i 1792, og regnes som et av de tidligste verkene innen feministisk filosofi. Forfatteren argumenterer for at kvinner bør få utdanning, slik at de kan være noe mer enn ornamenter for sin mann. Hva het hun?

2. Den franske forfatterinnen Amantine Dupin (1804-1876) ble beryktet for å leve atskilt fra sin mann, kle seg i mannekler og røyke offentlig. Hun er bedre kjent under hvilket navn?

3. Hun ga ut sine første to romaner under det androgyne pseudonymet Currer Bell. Dette fordi hun mente at kritikere brukte kjønnet mot kvinnelige forfattere, både når de var kritiske og når de ga ros. Hva het hun?

SVAR:

Av og om kvinner
1 Oscar Wilde
2 Marlon Smith
3 Marlene Dietrich
4 George Best
5 Simone de Beauvoir

Pionerer
1 Mary Wollstonecraft
2 George Sand
3 Charlotte Brontë
4 De kjempet for kvinnelig stemmerett på slutten av 1800- og begynnelsen av 1900-tallet. Suffragette kommer av det engelske ordet for stemmerett, suffrage.
5 Gro Harlem Brundtland

Kallenavn
1 Agatha Christie
2 Elle Macpherson
3 Margaret Thatcher
4 Billie Holiday
5 Gro Harlem Brundtland

Farlige kvinner
1 Society for Cutting Up Men
2 Amazoner
3 Mata Hari
4 Lorena Bobbitt
5 Terminator - The Sarah Connor Chronicles

BILDER FRA MADEIRA: FØR OG ETTER UVÆRET

«Æ sku tadd me oljehyra!»

TEKST: ASTRID JOHANNA SØMHOVD
FOTO: HARALD ELVATUN

Sol, sommer og strandliv på en eksotisk ferieøy i Atlanteren? Langt i fra! Når ferien var over og jeg skulle sette meg ned å skrive en reiseartikel fra Madeira måtte jeg ta en avgjørelse: Skrive en tradisjonell reiseartikel om hva man kan oppleve på Madeira i februar, eller skrive om uværet lørdag 20.02.10 og dets konsekvenser. Jeg prøver meg på begge deler.

Øyvær

Da jeg landet på Madeira skinte sola og en varmehungrig nordlending kunne ikke fått en bedre start på ferien. Men er det en ting man kan stole på der ute i havet, så er det at været skifter fortere enn du kan si «*Das ilhas, as mais belas e livres*». Allerede samme kveld var jeg overbevist om at jeg aldri kom til å se sola igjen. Men har man valgt Madeira som reisemål, kan man ikke la seg skremme av helt vanlig regn, man må ut og gå!

Levadas

En av Madeiras turistattraksjoner er øyas «Levadas», vannveiene. Nesten horisontale akvedukter skjærer seg gjennom de stupbratte fjellsidene over hele øya, ledsaget av turstier i ulik vanskelighetsgrad. Lavt skydekke og ustabil regn er aldri forskjønnende, men de grønne skråningene og den majestetiske utsikten er likevel enormt imponerende. Og ettersom man blir vant til det, aksepterer man regnet som en del av Madeiras sjarm.

Storm

Etter en liten uke med noe ustabil, men uthol-

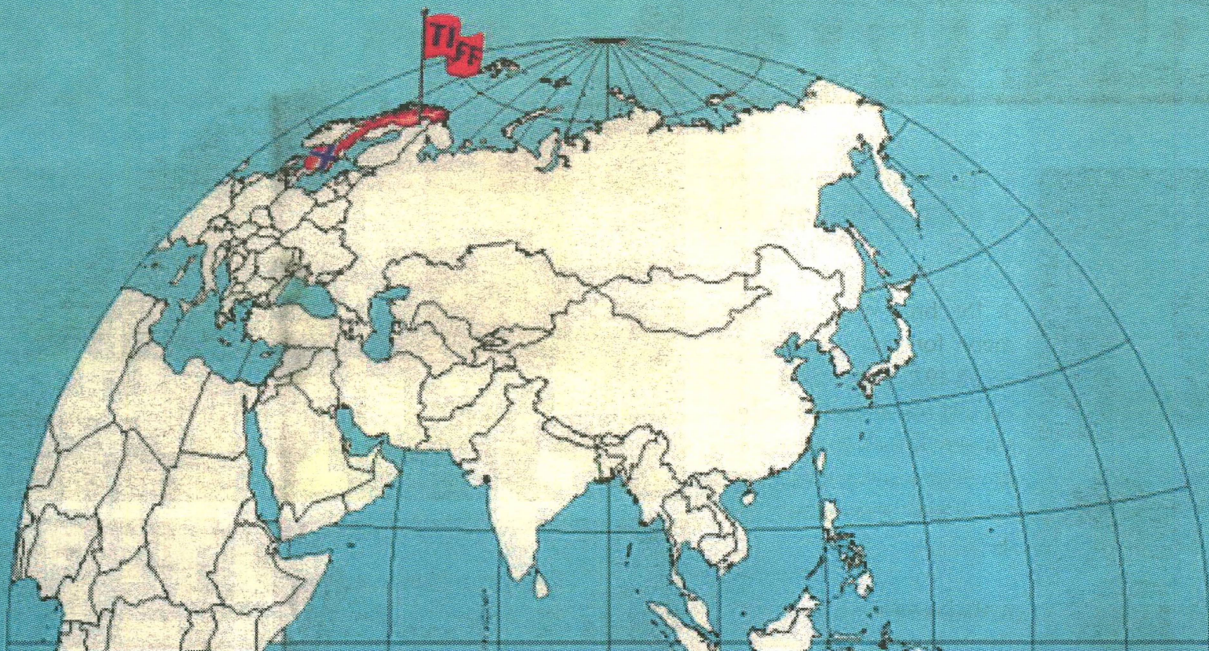
delig vær, begynte uværet for fullt natt til lørdag 20. februar. En kraftig regnstorm utløste flom og gjørmeskred og førte til kaos og store ødeleggelser flere steder på øya. Jeg bodde mellom sentrum og gamlebyen, og hundre meter bort i gata sto biler under vann og butikk- og restauranteiere prøvde fortvilet å holde vannmassene ute. Lenger inn i sentrum var forholdene enda verre, vannet rev med seg biler og stein der det suste gjennom gatene, og knuste vinduer og tettet igjen avløpene.

Mobilnett, strøm og TV-signaler var veldig ustabile og det var først senere, da jeg fikk meldinger utenfra om at det var snakk om mange omkomne og skadde, at det begynte å gå opp for meg hvor dramatisk situasjonen egentlig hadde vært og fortsatt var.

Min første tur til Madeira har gjort inntrykk, både på godt og vondt. Én ting er likevel sikkert: neste gang jeg reiser til Madeira, tar jeg med gummistøvler og regntøy!

MADEIRA

- Madeira er en selvstyrt region under Portugal, hovedstaden er Funchal.
- Den består av øyene Madeira, Porto Santo og to ubebodde øygrupper (Selvagensøyene og Desertas-øyene).
- Øyene utgjør sammen med Azorene, Kanariøyene og Kapp Verde, Makronesia, en gruppe øyer av vulkansk opprinnelse

Kunst i konsumets tidsalder

KOMMENTAR:
ANNA KLARA MÅSEIDE
ILLUSTRASJON:
VICTORIA BEZBORODOVA

velse når rommets innerste kammer står en overfor et valg; å la det gå uforandret hen, eller å åpne opp for de utfordringer og hemmeligheter kammeret byr på. Dette krever forandring. TIFF byr på denne muligheten fordi festivalgjengerne tillater å gi seg tid til tanker, refleksjon, og samtale om filmers språk, estetikk og moral. En gir seg selv tid til å vurdere hvordan en films intimitet, sensualitet og brutalitet kan inspirere til større innsikt i eget liv og virke. En gir seg selv mulighet til å ta inn over seg allmenngyldige budskap og omsette det til egen livsfilosofi.

På lik linje som en diskuterer politikk for å få bedre forståelse og oversikt, må en også diskutere kunst og kultur for slik å kunne utvikle og bearbeide tanker knyttet til det. I dette høvet er det viktig at det ikke bare er de store, provoserende og utfordrende uttrykkene som blir diskutert (jfr. Damien Hirst og Banksy), men også de mer nærliggende og tilgjengelige gjenkjennende uttrykkene, slik som de en møter på hver TIFF.

Viktig å ta seg tid til å fordøye

Noen står foran et maleri i en dag og oppnår ny innsikt. Andre leser en bok og tar med seg budskapet inn i en ny fase av livet sitt. Framgangsmåten er forskjellig. Det viktigste er likevel viljen og muligheten til å ta seg tid til å fordøye kunstntrykkene. Å bryte gjennom den noen ganger skjønne og vakre - og andre ganger vanskelige og grusomme overflaten for å nå inn til kunsten kjerne er ikke gjort i en håndvending. Og for å få dette til kan ikke to så vidt forskjellige begrep som kunst og konsum henge sammen. Kunst og kultur skal ikke konsumeres. Det mister sin verdi i det øyeblikket en sluker det i seg uten tid, lyst eller mulighet til å diskutere, vurdere og

slik i fellesskap utvikle egen forståelse. Å oppnå innsikt i - og kjennskap om verden rundt en gjennom kunst kan først inntreffe idet det vies tid og rom for refleksjon. Dette innebærer at det blir gitt muligheter til å bruke tid på å ta kunstuttrykk inn over seg, og at det får modnes og utvikles.

Sånn sett er det ikke rart at TIFF seiler opp som en svært viktig kulturbærer for Tromsøfolk; for når en tar seg fri fra jobb, studier og familie i ei hel uke, for kun å se film og diskutere med gode venner, så er en på svært god vei til å vurdere kunsten på dets rette premisser.

Ved Nordishavets bredd ruslet byens borgere hjem i vintermørket for to måneder siden, opplivet og utmattet etter en hel uke med konstant tilgang på verdens beste filmer.

Hvert år siden den spede oppstart i 1990 har TIFF vært med på å inspirere, utfordre og forandre livet til mange. Mellom stolsetene hviskes det om hvordan ting aldri blir de samme igjen etter TIFF. Noe forandres. For alltid.

Fremstår som noe annet

Men hva betyr dette egentlig? Bærer hvisken et preg av mulig naiv verdensanskuelse? En ukes dypdykk i kvalitetsfilm er i seg selv ikke nok til å endre livet. Å ta inn over seg forskjellige plot, karakterer, tidskoloritter og sjangrer vil ikke i seg selv kunne rive den vanlige kinogjengeren ut av stolen. Men, vurdert sammen med kameraføring, dialog og musikk, er det med ett slik at det likevel kan bevege og sette i stand svært sterke følelser. Slik sett fremstår TIFF-filmen som noe annet, filmen trigger følelser og sprenger grenser. Målt opp mot en blockbuster-film eller et annet tamt kunstuttrykk, så evner den å utfordre oss på et nytt vis. Den hvisken som startet i kinosalen forflytter seg etter hvert til kafeer, middagsbord, stua og senga. Og den forandrer faktisk alt.

Rommet inne i deg selv

Kulturopplevelser kan langt på vei bidra til endring i ens liv. Å bruke mer tid på å oppleve og fordøye kunst handler det om å bli kjent med et rom inni en selv som fram til nå har stått urørt og ubrukt. I det øyeblikket en sterk kunstople-

FRA SKAPERNE AV «KILL BULJO»
OG «DØD SNØ»

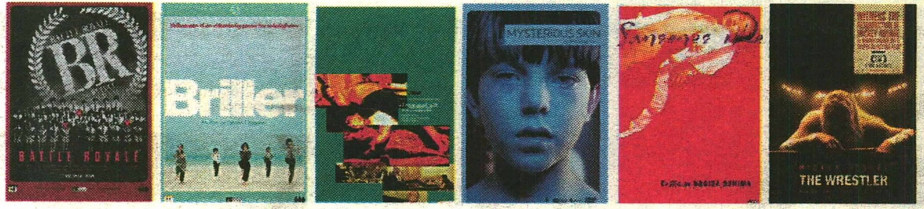
EN NY FILM AV TOMMY WIRKOLA
KURT JOSEF WAGLE
OG LEGENDEN OM FJORDHEKSA

PÅ KINO 5. MARS

NÅ MED
LUKT!

Filmfeinschmeckerne

Arthaus har i atten år distribuert kvalitetsfilm til et kresent filmpublikum.

TEKST: GRY LUKE MUGGERUD

FOTO: ARTHAUS/RYAN JOHNSON/PRIVAT

Spørsmålet om kvalitet versus kommersialitet er alltid like aktuelt i filmbransjen. Arthaus, som er en stiftelse, holder til i filmens hus i Oslo. I 2006 ble de i Aftenposten kalt «Norges idealistiske filmbyrå». Daglig leder, Svend B. Jensen, mener Norge ville vært et mye fattigere filmland uten Arthaus, og at de bringer mange spennende og/eller utfordrende filmer til landet.

På oppdagelsesreise

Det produseres over 2000 filmer i året (cirka halvparten i India) på verdensbasis. Arthaus har på 2000-tallet distribuert mellom tolv og tjue filmer i året.

Hvordan velger dere ut filmer dere ønsker å distribuere og hvem er det som gjør denne jobben?

- Kjernen i Arthaus består av fire personer. Vi reiser mye alle sammen og diskuterer aktuelle filmer hele tiden. Det er viktig å finne fram til filmer som vi alle på en eller annen måte står inne for og ønsker at skal nå ut til et publikum i Norge.

Hvor går reisene?

- Vi reiser til alle de største og viktigste festivalene som Cannes, Berlin, Venezia, Toronto og Locarno og flere mindre, men kan-

skje vel så spennende. I tillegg blir vi invitert til mange filmmarkeder rundt om i verden. Cannes er uten tvil den viktigste festivalen/markedet med et enormt tilbud av spennende filmer.

Kontroversielt er bra

Mange av filmene som Arthaus har distribuert har hatt et kontroversielt innhold. Gaspar Noés debutfilm *Alene mot alt* er ett eksempel. Filmen ble i sin tid stoppet av kinodirektør Ingeborg Moræus Hanssen fordi hun mente den forherliget incest.

Har dere noen regler eller grenser på hva dere tar inn, eller er det kun Medietilsynet som står for sensuren?

- Kontroversielt er bra. Spekulativt er ikke bra. Selvfølgelig tar vi valg og dermed velger vi bort enkelte filmer, men jeg vil ikke si vi utøver noen form for sensur. Det har ikke vært noe mål for oss å skyve grenser eller utfordre Filmtilsynet (nå Medietilsynet), men mange mente det ville bli frislipp

SVEND B. JENSEN I ARTHAUS

av porno på kino etter at vi anket Filmtilsynets nei til å vise *Sansenes rike* på kino, som ble første filmen ankeutvalget behandlet og omgjorde vedtaket på.

Filmklubbenes «venn»

Programansvarlig i Tromsø filmklubb, Tord Olander Pedersen, kan fortelle at ved siden av NFK (Norsk filmklubbforbund) er Arthaus den desidert største distributøren filmklubben har: - Bare dette våsemesteret er alle filmene bortsett fra fire Arthaus/NFK filmer.

Er det noe de kunne gjort for å bli enda bedre? Er det noe film du mener de fortsatt ikke er flinke nok til å ta inn?

- De gjør en svært god jobb. For fremtiden vil det nok bli en stor andel av digital film, og der kan det nok gjøres en stor jobb for å få digitalisert mange av de gamle filmklubbfavorittene. Ellers er det nisefilmer (f. eks. kampsportfilmer, journ. anm.) for spesielt interesserte som kunne vært hentet inn, men det er vel å be om for mye da det er snakk om filmer som oftest appellerer til et

veldig lite publikum.

Kvalitet vs. Kommers

Til tross for at de fleste kinoer i hovedsak viser blockbuster-filmer, tar de fleste av de inn smalere filmer.

Har smalfilm blitt bredt?

Svend: - Nei, absolutt ikke, men Arthaus har blitt en viktig distributør av kvalitetsfilm i Norge og mange selgere/produsenter av forholdsvis bred kvalitetsfilm ønsker oss som sin distributør i Norge. Samtidig har det blitt vanskeligere vilkår for denne typen film. Mange er av den oppfatning at det er bare på festival man kan se alternativ film på kino, og velger bort kinoen resten av året. Og de store filmene lanseres nå med et kopiantall og et markedsføringsbudsjett som tar opp plassen for den andre filmen. Men det blir spennende å se om den nye digitale verden gir bedre rom for vår type film, eller bare vier de kommersielle filmene enda større plass.

Tord: - Smalfilm har nok blitt bredere, men det er fremdeles svært langt frem til «mainstream»-filmenes besøksantall. Det er bare å sammenligne besøkstall for kanskje den største smalfilmen fra ifjor, *Det Hvite Båndet*, som man var svært fornøyd med at passerte 20 000 besøk, mens *Avatar* i skrivende stund har passert 700 000 bare på 2D utgaven. Det er likevel svært gledelig at det blir satt opp stadig flere smale filmer, selv om mange av dem ikke får en lang visningsperiode på kino. Noen bare opp til en uke.

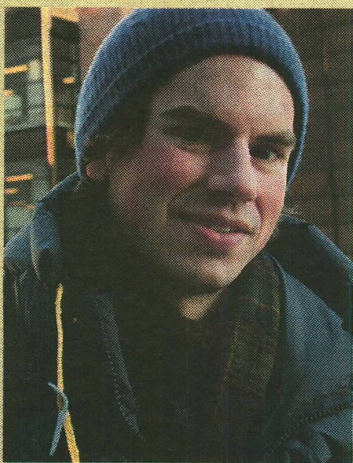
5 på gata

1. Er du interessert i film? | 2. Har du hørt om Arthaus? | 3. Har du noen yndlingsfilmer?

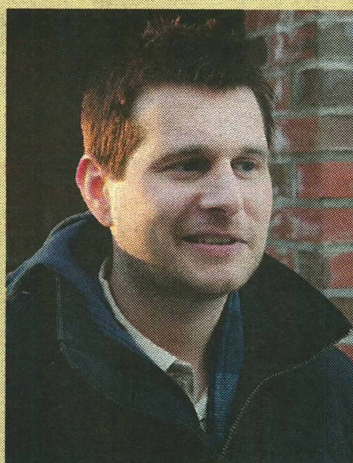
MARTIN SØBY

1.- Ja, veldig
2. - Nei, dessverre.
3. - Jeg liker klassikere. *The good, the bad and the ugly* er en favoritt.

CHRISTIAN ECKHOFF

1. - Ja, men spør hva du mener. Er glad i å se på film, og koser meg med det.
2. - Nei.
3. - Er litt hjernevasket akkurat nå siden jeg sitter og leser til eksamen. Klarer ikke å tenke på andre ting.

HÅVARD MATHISEN

1. - Jeg er under gjennomsnittlig interessert i film.
2. - Nei.
3. - Egentlig ikke.

IDA ØVERLEIR OG RENATE OSVIK

1. Ida: - Ja. Renate: - Ja, litt.
2. Begge: - Nei
3. Ida: - En av mine favoritter er *Reservoir Dogs*. Den er kul.
Renate: - En film jeg er fascinert av akkurat nå er *Avatar*.

CAMILLA REINHOLDTSEN

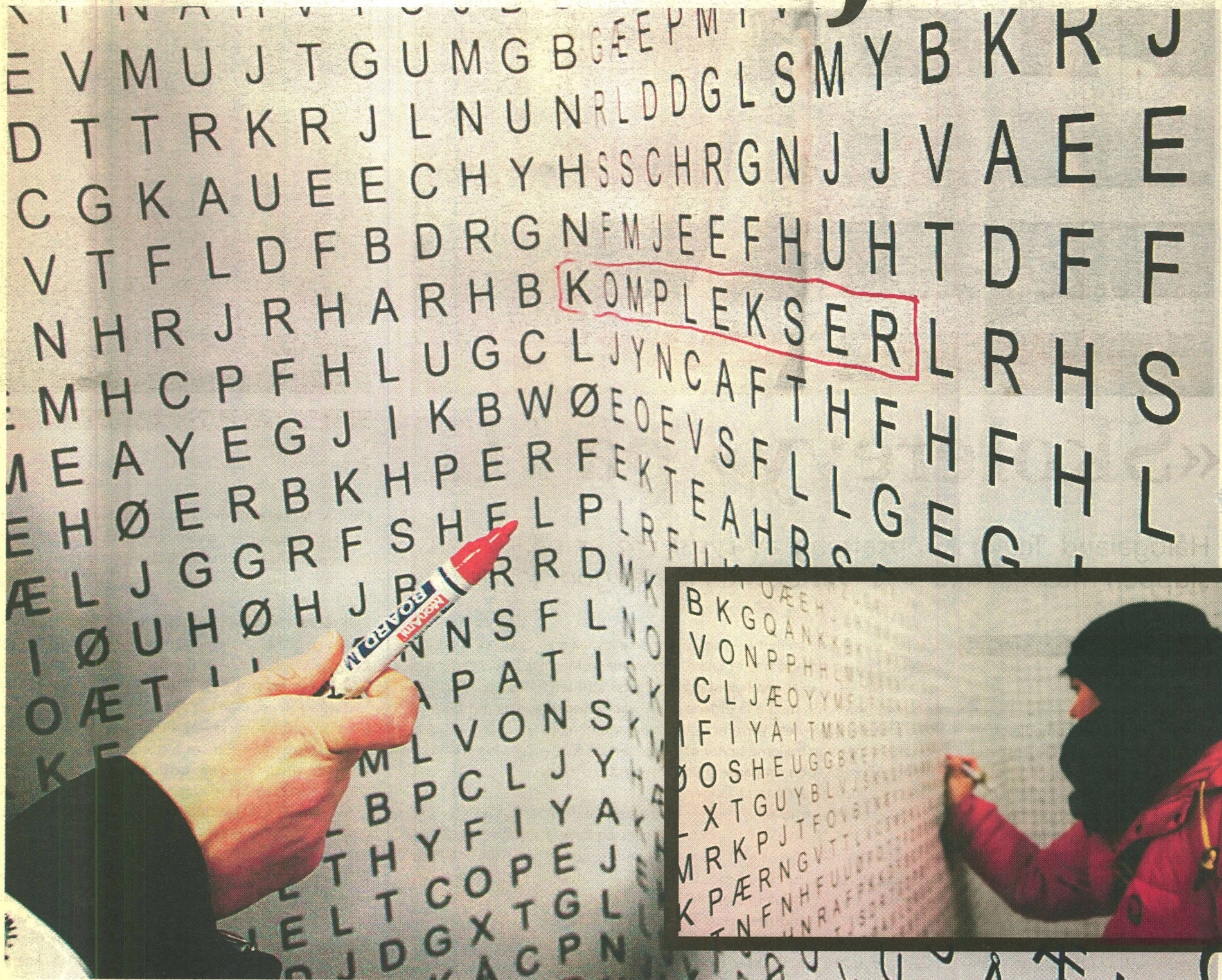
1. - Ja, er en del på kino.
2. - Nei.
3. - Jeg liker *Ringenes Herre*-trilogien.

The picture was taken in the middle of Cairo, on a bus to Giza. It was shot through the dusty glass of a bus window, which for me creates ambience and adds a touch of suspense to the already tense portrait of a woman.

Photo and text: Przemyslaw Jasinski

På skattejakt

TEKST: ÅSNE Ø. HØGETVEIT
FOTO: VICTORIA BEZBORODOVA

Nokre folk er stressa, andre er avslappa. Somme reiser på utstilling til Hot dog kulturkiosk (lita bu ved Mack). Inne i bua kan du fram til torsdag 4. mars sjå og la deg inspirera av utstillinga *Wtf??* av duoen Mrs. and Mrs. Lingo. Tre av veggane i kulturkiosken er kledd med ein fantastisk tapet: eit mylder av bokstavar som danner eitt kryssord. Du kan forsyne deg av ein raud tusj, og så byrjar leitinga. Vassrett, på bokmål. I starten var det ikkje mykje å finne anna enn eitt "grr" her og eit "fu" (dialektord for rumpe journ. anm.) der. Men brått rausa det ned skikkelege ord, og etterkvart heile setningar, frå veggane. Det minna om å stå å glane på ei folkemasse der det brått skil seg ut einskildmenneske som fangar merk-

semnda di, gjerne fordi dei skil seg ut, og lagar eit mønster.

Dei som troppa opp på opninga av utstillinga onsdag 25. februar let seg og inspirera av god musikk og øl; etterkvart kom det fram både nyord og ord på andre språk og målformer enn bokmål, både vassrett og loddrett. Folk luska og hoppa rundt frå golv til tak med raude tusjar, glis om kjeften og eit svoltent blikk etter nye ord. Det kjentes faktisk litt ut som ei skattejakt. Og dersom ein trong ei pause frå bokstavraset kunne ein stikke ned i kjellaren i lag med fleire sekkar med makuleringspapir, eller ut og trekke litt frisk luft.

Men det synte seg å vera eit poeng med bokmål og vassrett, og setningane me fann. Det var mykje om nokre, andre og mange, og om nysteikte brød.

KURANT viste i helgen utstillingen *Holding on to Gravity* av Marte Edvarda Tidslevold, Kim Johansson og Julie Holdhus. De tre er studenter ved kunstakademiet i Trondheim. Utstillingen viste i følge Kurant «verk om de nære, intime tilstandene i bevegelse og berøring» (Foto: Linnea Nordström).

Hardt vær har aldri vært mer velkomment

TEKST: JON G. HAUGE
FOTO: PRESSE

Når noe får ekstrem medieoppmerksomhet er det lett å avskrive det som jippo eller ren overdrivelse, men når spillet *Heavy Rain* til Playstation 3 blir omtalt som fremtidens spill er jeg håpefullt enig.

Spillet, som hadde utgivelsesdato 24. februar, handler om fire personer og deres tilknytning til en seriemorder kalt «The Origami Killer». Denne morderen dreper gutter i 10 års- alderen og dumper de med en orkidé på brystet og en origamifigur i hånden. De fire personene er en familiefar, en privatetterforsker, en FBI-agent og en søvnløs fotograf. Alle deres historier har mer eller mindre med hverandre å gjøre, og de krysser hverandre i forskjellig grad etter hvert som spillet går sin gang. Spillet er fortalt i en noir- stil som passer veldig godt til både temaet og rollefigurene.

Det som gjør dette spillet annerledes er at du ikke styrer det på den tradisjonelle måten. Spillet, som virker mer som en lang film, lar deg ta valg på vegne av rollefiguren ved å gi deg et knippe alternativer knyttet til hver sin tast på håndkontrollen. I en situasjon kan én knapp bety at du svarer på et spørsmål på en rolig måte, mens en annen lar deg svare på en aggressiv måte. Dette fører til forskjellige utfall i livet til rollefiguren du styrer på det gitte tidspunktet. I andre mer actionfylte situasjoner er knappkombinasjonene passende nok mer kompliserte og situasjonen føles også mer hektisk. Noen ganger kan dette føre til at du faller ned en gjørmete bakke, men det kan andre ganger føre til at rollefiguren møter feil ende av en jernstang. Denne vekslingen mellom farlig og dagligdags gjør at spillet krever mye av deg selv om det kan høres noe statisk ut.

Da jeg hørte at dette spillet skulle være «et spill for et voksent publikum» fnøs jeg av tanken. Jeg setter pris på god underholdning uansett genre, for når sant skal sies; det er jo snakk om tv-spill. Det tok ca. 15 minutter fra jeg startet *Heavy Rain* til jeg tok en stor bit av det sure eplet og måtte innrømme at jeg tok feil; så til de grader feil. Ikke bare er historien veldig spennende, men mengden energi det tar å holde hodet kaldt i de mest intense periodene er for å si det mildt mentalt utmattende. Det er så bra at jeg nesten ikke fikk skrevet anmeldelsen, jeg var opptatt med *Heavy Rain*.

«Skolerevy» på HT

Hålogaland Teaters oppsetning av *Lysistrata* er blitt en løssluppen musikal med mye humor. Men er det godt teater?

TEKST: INGVILD LUDVIKSEN
FOTO: PRESSE

Lysistrata er en gresk komedie, skrevet av Aristofanes i år 411 f.Kr. Historien i *Lysistrata* er kjent: Kvinnene blir lei av at mennene er ute og kriger hele tiden, og går til sex-streik inntil mennene lover å holde seg hjemme. Det handler om krig og fred, drifter og renkespill.

«Oluf»-teater

HT's versjon er bearbeidet og oversatt til nordnorsk av Ragnar Olsen. Dette er et grep vi begynner å kjenne igjen. Mange husker nok den noe spesielle oppsetningen av *Romeo og Julie* ved samme teater for en tid tilbake, der de hadde flyttet stykket ned i fjæresteinene, og *Romeo* ble spilt av en usympatisk slask i islender. Man kan undres over om HT er for redde for å bli tatt for å være elitistisk og utilgjengelig, og dermed gang på gang velger en parodierte nordnorsk identitet framfor å ta seg selv på alvor som seriøs kulturaktør.

Denne gangen har troppen på HT, ved teatersjef Iren Reppen, virkelig slått seg løs, og laget musikkspill. Tore Bruvoll har laget musikken, og Ragnar Olsen har skrevet sangene. Det beste man kan si om dette er vel at det til tider har en påtagelig likhet med *Grand Prix* – det er ofte vanskelig å forstå om rimene følger et intrikat mønster eller

er helt utilsiktede, melodiene høres kjente ut på en måte som fører tankene mer hen på plagiat enn hyllest og sangerne sliter ofte med å få ordene til å passe til melodien. Verre er det kanskje at når skuespillerne bryter ut i sang, betyr det ofte en pause i historiefortellinga, heller enn at sangen driver handlinga framover.

Kjønnslek

Når man klarer å se forbi de flauene sangene, har stykket imidlertid en del for seg. I et likestillingsperspektiv er det spennende hvordan de har klart å lage et svært kjønnsfiksert stykke, som likevel på sett og vis opphever den biologiske kjønnsbestemmelsen.

I Aristofanes' tid spilte menn alle rollene i teateret – kvinnelige som mannlige. For å markere kjønn måtte skuespillerne sminkes eller maskeres. Dette har HT videreført ved å utstyre kvinnerollene med løspupper og mannerollene med løspikker som henger utenpå klærne. Dette skaper et burlesk uttrykk, som ikke akkurat hjelper på den generelle følelsen av å ha havnet på skolerevy. Men løspikkene, som blir større og større i takt med at mennene blir kåtere og kåtere, danner faktisk et humoristisk brennpunkt.

Jakob Höglund må også nevnes i denne sammenheng. Han spiller både rollen som *Lampito*, lederen for de stridslystne kvinnene til fienden, som

gjør felles sak med *Lysistrata*, og *Lampitos* mann. Med blyanttynn mustasje, krigersk struttende løsbryster og kattemyke bevegelser, skaper han den mest sjarmerende kvinnefiguren jeg har sett på film eller scene på svært lang tid.

Også andre deler av stykket kaller på smilet, og under siste halvdel sitter latteren løst hos et publikum som kanskje noe motvillig har gitt seg over.

Uambisiøst

En av de første sangene i stykket har ordene «det skjedde i et land langt borte», et mantra som gjentas flere ganger. Dette kan være ment for å sette historien inn i en aktuell sammenheng, og minne oss på krigene som foregår rundt oss på alle kanter, og der Norge bidrar med soldater og materiell. Dessverre er det ikke noe annet ved stykket som indikerer et slikt budskap. Tvert imot skaper både regi og tekst en slags ironisk distanse, som minner om at dette bare er teater, og at meningen er å underholde, ikke å belære. Dette gjelder for eksempel anakronismene i replikkene, og avbrytelsen midt i stykket der skuespillerne får beskjed over høyttaler om at de har glemt å flytte noen av kulisene.

Aristofanes' verk inneholder både politisk brodd og satire. HT's versjon blir aldri mer enn lavpannet (om enn tidsvis underholdende) situasjonskomedie.

Cheery melancholic

CONCERT

MODDI

Driv, Haakon scene
Saturday, February 27th

TEKST: RYAN JOHNSON, FRANCOIS CLÉO
FOTO: RYAN JOHNSON

Knutsen's roots are apparent in the music he produces, and his lyrics and instrumentation elicit visions of a life surrounded by the sea, or travelling over the waves. Knutsen's clear voice comes with a unique accent in his English. It is a mixture that hints at inspiration in the musical traditions of Ireland, American Appalachia and Norway.

Some of the songs seemed to take listeners on a powerful journey guided by Knutsen's voice, and punctuated by flickering lightbulbs hanging over the audience that brightened and faded with

the intensity and power of the words. In strong contrast to the ethereal and melancholic mood of his songs, his personality during interludes was humorous and cheerful; even quipping about the pleasant surprise of discovering how many times his new album had been listened to on the online music service, Spotify.

Amongst the folky sound of Moddi's music, there is also an element that can only be compared to the Icelandic band, Sigur-Rós. Incidentally, the recent debut album was recorded in Iceland and produced by Valgeir Sigurðsson, who has also worked with Múm and Björk.

Strong off their debut album, Moddi is performing in a variety of locations around Norway (next in Bodø), but also bringing a taste of the north to audiences in Paris (where the concert is already sold out), London, and St. Gallen in Switzerland.

I fyr og flamme

KONSERT

BARE EGIL BAND

Blå Rock
Fredag 26. februar

TEKST: SOLGUN THORSEN
FOTO: GRY LUKE MUGGERUD

Det var absolutt helt fullt på Blårock da Bare Egil band startet sin lanseringsturné for albumet *I fyr og flamme* på fredag.

Da Bare Egil entret scenen et par timer senere enn planlagt var lokalet fullt av et allerede nokså brisent publikum. Det resulterte i at mannen omtrent ikke fikk spent på seg gitaren før noen ropte «Spill Arne!» men han avledet med den likeså underholdende «Grungejoik» fra hans nye album *I fyr og flamme*.

Kongen av «random»

Etterpå fulgte flere gamle og nye hits fra

forskjellige utgivelser, blant annet «Jeg er helt rå» fra album med samme tittel som ble utgitt i 2008. Også «Serviett og høne» slo godt an med sin meget originale tekst. «Jeg klarer ikke se forskjell på klitoris og elektriker» er kun én av de høyst uvanlige assosiasjonene vi fikk høre om i denne låta, forøvrig fra albumet *Sanger fra Bare Egil by*. Andre vittige tekstutdrag: «Alle dyr er lagd av papp, unntatt katten». Jeg skulle gjerne sagt at man må høre låta for å forstå sammenhengen, men det hjelper dessverre lite...

I kjent Bare Egil- stil

Tross sanger fra mange forskjellige album har ikke sangene så veldig forskjellige preg, og humoren er vel stort sett den samme siden midten av 90-tallet. Allikevel møter masse folk opp for å høre dette enmannsshowet av en mann, og det må vel være fordi vi tross dette faktisk liker denne humoren veldig godt! Det er bare Egil, liksom.

En frankofil affære

Christophe Honoré har prøvd å lage en film hvor heite følelser skal leves ut i et kjølig og distansert filmunivers. Det fungerer dårlig.

FILM

FORFØRELSENS KUNST (La belle personne)

Regi: Christophe Honoré

Med: Lous Garrel, Léa Seydoux, Grégoire Leprince-Ringuet, Esteban Carvajal-Alegria m.fl.

Nasjonalitet: Frankrike 2008

TEKST: GRY LUKE MUGGERUD
FOTO: PRESSE

Junie er en ung, vakker elev på videregående. Etter å ha byttet skole havner hun i italiensk-klassen til den forførende, vakre læreren Nemours. Selvfølgelig blir de to franske lekkerbiskene tiltrukket av hverandre, noe som er problematisk siden Junie har kjæreste og Nemours sjonglerer med flere elskere, blant annet en kollega og en student. De to legger en sti av knuste hjerter i sitt kjølevann, og det må jo bare ende i tragedie.

Fransk åpning

Det begynner bra, med en åpning som skriker sær, god fransk film; en eneste lang, stillestående tagning, ingen musikk, kun gatestøy og rulletekst. En åpning svært lik Michael Hanekes fantastiske Skjult (2005). Dessverre faller forhåpningene raskt. Noe som slår en ganske tidlig er spørsmålet om hva slags re-

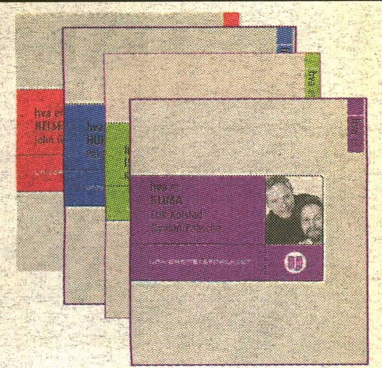
gler som gjelder i det franske skolevesenet; blant annet ser ingen ut til å ha problemer med at Nemours kliner med et uttall av sine elever i skolegården, og skillet mellom elever og lærere er nærmest usynlig.

Dame blanche (iskrem med varm sjokoladesaus, journ. anm.)

Forførelsens kunst er basert på en roman skrevet i 1678, og Honoré har overført handlingen til en skolegård i det som skal forestille dagens Frankrike. Dessverre har han bare tatt steget halvveis, han ser ut til å ha glemt at ikke alle mennesker i dagens franske samfunn er melkehvite med lange, mørke krøl-

ler og foretrekker å lære italiensk ved å høre på gamle LP-opptak av Maria Callas. Hvis planen var å lage en mer hverdagsrealistisk tolkning av dramaet ved å legge handlingen til en skolegård, fungerer den distanserte kjøligheten til alle karakterene og de kalde fargene filmen er filmet i dårlig.

I løpet av den halvannen timen *Forførelsens kunst* varer rekke «alle å være sammen med alle», et handlingsforløp vi kjenner fra et mangfold amerikanske tenåringssåper. Men i motsetning til *Forførelsens kunst* har i det minste serier som *Gossip Girl* en god dose humor og «snert»

Vinn komplett bokserie!

I samarbeid med Akademisk kvarter og Universitetsforlaget vil Utopia premiere bokanmeldelser med 11 bøker fra Hva er-serien...sykt bra tiltak da, hjerte.

Bli frivillig i Utopia NÅ!

Utopia

The Jeff Bridges Story

FILM

CRAZY HEART

Directed by: Scott Cooper

Starring: Jeff Bridges, Maggie Gyllenhaal, Colin Farrell

Nationality: USA 2010

TEKST: PRZEMYSLAW JASINSKI
FOTO: PRESS

Jeff Bridges drinks a lot. Jeff Bridges drives a long way. Jeff Bridges gets as drunk as a man can get. Jeff Bridges sings well enough to get away with it; while Jeff Bridges' character gets sober, the movie itself still has hiccups and a residue of double vision.

No climax in sight

Crazy Heart tells us the story about Bad Blake; an old, worn out country musician struggling with alcoholism. One could expect these issues to be polarized, or simply put into a certain dynamics. Yet neither music nor alcoholism is really playing a role big enough to become anything more than just a suitable background. Frankly, the plot itself, together with all the supporting characters, appears to be merely a background. Collin Farrell with his usual

nervous look is surprisingly believable as Tommy Sweet, yet the characters' on-screen relationship with Bad Blake seems undeveloped. Blake's relationship with a young journalist, Jean (Maggie Gyllenhaal - nominated for an Academy Award), which is propelling the story, eventually also fails to provide the expected climax, leading to a somewhat feeble ending.

Resting on Bridges shoulders

In fact, the whole film rests entirely on Jeff Bridges' performance. The Golden Globe was well deserved. However, Bridges' acting dominates the film so much that it almost becomes a story about how well he can play an alcoholic. The problem is not that Bridges steals the show but that he is the show.

Tough kids

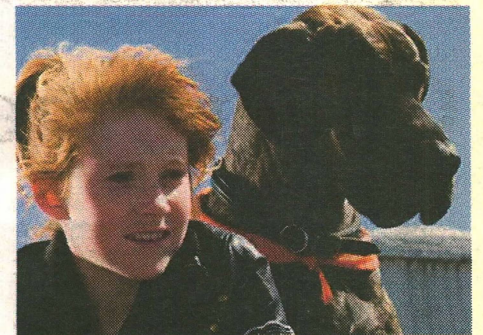
FILM

ASFALTENGLENE

Regi: Lars Berg

Med: Nina Bakke Kristiansen, Helene Nybråten, Emma Høgh Åslein

Nasjonalitet: Norge 2010

TEKST: VICTORIA BEZBORODOVA
FOTO: PRESS

It is summer holidays and three best friends, Maja, Rikke and Ohna enjoys the warmth of summer, their freedom from school and exploring the world around them.

Drugs and family

They definitely have big plans for this summer, but one day the police find drugs in *Saigon House*, the restaurant Ohna's grandmother owns. Her elder brother is arrested as the main and only suspect. The policemen are sure that the boy is guilty while the girls are almost the only people to believe in his innocence. They will find a way to prove that they are right. Asphalt angels will change the belief that our eyes never lie.

Charlies little angels?

Three little girls, three absolutely different

personalities, together they can achieve any goal they choose. Rikke is the quick-witted, Ohna is the karate guru and Maja sings like an angel. Combining their talents they can find the solution for any trouble they are in. True friendship and ability not to give up help them rescue Ohna's brother from prison. On the way to their goal they will deal with grown up problems, such as drugs and illegal refugees and one of them, Rikke, will even meet her real love.

Norwegian cinematography is famous for its children movies and *Asphalt Angels* is a good example. Take your kids, or younger brothers and sisters with you to the cinema. The movie is going to be a real adventure. Enjoy!

Helt jævlig

MUSIKK

BJØRN HELLFUCK

Innforjævlig
Universal

TEKST: ERLING MALM

Anmelderen tar i mot pengegaver. Du skylder ham stort for at han har lyttet på denne skiva, slik at du slipper.

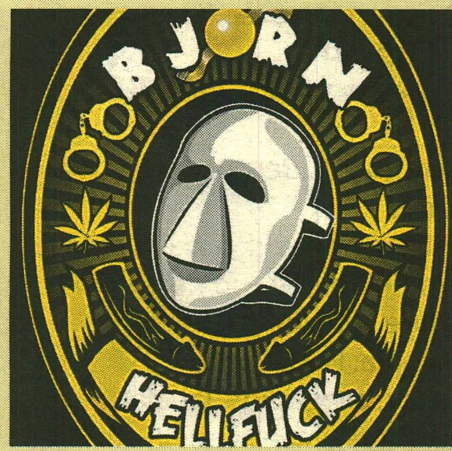
Innforjævlig er den type skive som gutta i klassen på barneskolen, de som egentlig ikke brydde seg om musikk, hadde, fordi det strengt tatt ikke var musikk; for eksempel Banana Airlines eller Luxus leverpostei. Dette er rett og slett ekstremt bedrøvelige greier.

«Låtene» går stort sett i samme toneart, og

har det til felles at de er komplett anonyme og blottet for den minste lille idé. Tekstene er grove og vulgære, ja vel, men det behøver ikke å bety at de er dårlige. Neida, se bare på Turboneger og en drøss «grindcoreband» (*Handicapitation*, noen?). Men tekstene til Bjørn Hellfuck? Jeg har knapt ord. Vanligvis bryr jeg meg ikke så mye om tekst, men i dette tilfellet er jeg nødt, ettersom det ikke finnes musikk på denne platen, og jeg må nå ordgrensen min på et vis. Dette er virkelig flaut. Jeg rødmer, ikke av skildringer av analsex, narkotika, sæd i øyet eller voldtekt, men av den helt forstummende ordfattigheten. Rimene virker tilfeldige, både i den forstand at de er pinlige nødrim, men også fordi det virker som enkelte setninger eksisterer kun for å få en frase til å rime, uten å tenke på om ordene i det hele tatt henger

sammen. Men så er vel ikke tankevirksomhet helt det denne plata tar sikte på å vekke. Jeg ser for meg at dette er en skive som kan funke dersom du er en avdanka musiker som trenger motivasjon til å fortsette. Da vil det kunne være betryggende å få verifisert at ja, det finnes mennesker som har mindre talent enn deg (jeg ser på deg, Christian Ingebrigtsen). Eller kanskje kan denne plata brukes som skrekkeeksempel i skolen: Ikke sniff lim. Da blir du som Bjørn Hellfuck.

Hvis dette er det unga lar seg underholde av for tiden, stiller jeg spørsmål ved hvordan i alle dager dette skal gå. Men for all del. Om du er av typen som gidder å bruke tid på slikt bryr du deg mest sannsynlig ikke det spøtt om hva en fyr som meg mener om skiva.

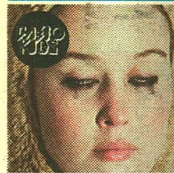

En ting er i hvert fall sikkert: Bjørn og gutta ler av deg. Hånflirer, faktisk, med bankende ereksjoner og mensblod i barten. De ler. Hele veien til banken.

MUSIKK

CASIO KIDS

Topp stemning på lokal bar
Nightliner/Universal

TEKST:
LINNEA NORDSTRÖM

I was familiar with the band CasioKids from last years *Døgnvill* festival, although I didn't visit their concert at the time. Having never really listened to the Bergen-based band before I figured I'd give their most recent album a fair chance.

I was originally drawn in by the album art. Electronica isn't usually my taste but this album seemed like something a bit different. As soon as I began listening I discovered that the music was really quite good, and a few songs stood out as favorites right from the start.

«Fot i Hose» is pure electronic music with no vocals, but very energetic and it would make for a good party song. «Verdens Største Land» is a relatively long song, tallying in at almost 7 minutes. Despite that it manages to hold your interest, with a varying style and some lyrics about the spot in the north where you can stand on the border between Norway, Finland, and Sweden. «Finn Bikkjen!» is another peppy song where a solid beat carries a set of childish but sweet lyrics.

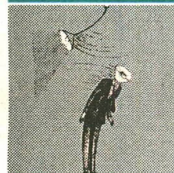
The album didn't have any specific low points, although the track «Gomurmamma» was not especially unique or memorable and «Min Siste Dag» was a bit slow and repetitive.

All in all I enjoyed this first foray in CasioKids music, with their dynamic sound and uncomplicated lyrics. Their music is electronica of high quality which would be well suited on a workout playlist for example.

MUSIKK

YOUTH PICTURES OF FLORENCE HENDERSON

Youth pictures of Florence Henderson
How is Annie Records

TEKST:
STEWART HÅSETH

Youth Pictures of Florence Henderson er i disse dager ute med sitt andre album. Bandet ble startet av noen journaliststudenter i Bodø høsten 2003, byen hvor de også spilte inn sin første plate i 2005; *Unnoticeable in a Tiny Town*, *Invisible in the City*.

Det første som møter meg er en bok. Motivene i boken er laget av de anerkjente kunstnerne Hans Kristian Borchgrevink Hansen og Hanne Grieg Hermansen. Først etter å ha bladd igjennom boken, innså jeg at det var en dobbel-cd. Tittelen på albumet er det samme som på bandet, og nettopp lange titler er et gjennomgangstema for dette bandet. Det virker som bandet forsøker å fortelle oss hva de ønsker å formidle gjennom hver låt i tittelen på låta. Dette er nok en fordel, da tekstene til sangene har måttet vike til fordel for kunsten.

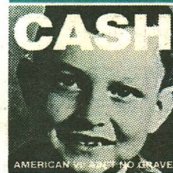
Rent genremessig ligger bandet mellom melodios rock og indie ispedd like deler emo og electronica. Jeg liker denne kombinasjonen, og synes de lykkes mye bedre med dette enn Soup jeg anmeldte i forrige nummer. Dette bandet blir nok ikke a-listet på P3 med det første. Med et gjennomsnitt på nesten 8 minutter per låt, blir sangene for lange for vår kjappe multimedieverden. For min del gjør dette ingen ting, men selv om sangene er lange, forsvarer ikke det at det bare er 4 sanger på hver cd. Det er faktisk plass til begge cd-ene på en skive!

Det kan uansett ikke legges skjul på at dette er et gjennomført album. Guttene i bandet er ikke redde for å gå nye veier, og dette er musikk en lett kan få på hjernen på en positiv måte.

MUSIKK

JOHNNY CASH

American VI: Ain't no grave
Lost Highway

TEKST:
STEWART HÅSETH

Johnny Cash vil for alltid trone høyt blant den moderne countrymusikkens pionerer. Selv om han nå har vært død i flere år, lever hans musikk videre. Jeg har tidligere hørt deler av materialet på *Ain't no grave* på ulike bootlegs, men endelig foreligger Johnny Cash sine siste innspilte sanger nå offisielt ute til allmennheten.

Albumet er produsert av Rick Rubin, som også har produsert hele den siste delen av Cash sin diskografi. Jeg var redd for at deler av skiva kunne være av dårlig kvalitet fra Cash sin side, men her finnes ikke et eneste overflødig spor. Når han begynner å synge «Ain't no grave, who's gonna hold my body down», er det som hårene på overarmen reiser seg i en siste hyllest til denne store artisten.

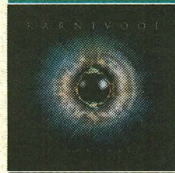
Selvsagt er det ikke bare Johnny Cash som holder dette materialet oppe. Dette albumet har den samme stjernespekkede backinggruppen som de foregående albumene fra *American*-serien. Riktignok er det kanskje et fravær av de mange store navnene som var gjesteartister tidligere i serien, men i mine ører er det helt riktig. Sangene er, som tidligere, plukket fra andre artisters verk, men styrken er at han også her løfter disse sangene til nye dimensjoner.

Innholdsmessig bærer de utvalgte tekstene preg av at Johnny Cash så døden i hvitøyet. Nettopp derfor blir sangene så sterke, da det ikke er noe tvil om at dette er sanger fra sjeldypet. Han vet det er slutt, og dette er hans musikalske punktum for en enorm karriere. Dette albumet er et essensielt kjøp, uansett hva du ellers hører på!

MUSIKK

KARNIVOOL

Sound Awake
Columbia/Sony Music

TEKST:
ERLING MALM

Karnivool er en gjeng australere med et latterlig navn, som begynte som et nu metal-band en gang sent på '90-tallet. Det har de tydeligvis lagt bak seg, og spiller nå småprogressiv rock/metall helt tydelig inspirert av band som Tool, A Perfect Circle og i roliger øyeblikk, Deftones. Det låter moderne og profesjonelt, og samtlige bandmedlemmer har kontroll på sine oppgaver.

Vokalist Ian Kenny har en behagelig stemme, og et bra register, samtidig som han aldri gaper (!) over for mye. Uttrykket til Karnivool er tungt gitarbasert, og her brukes instrumentet i sin fulle bredde. Tunge, synkoperte riff, effektuerte leadlinjer og stemningsfull ren lyd blandes kreativt og gjør at platen blir atmosfærisk uten bruk av synth. Og i disse dager er det ganske godt gjort. En medvirkende faktor her er nok uten tvil at gitarene er gitt nok rom i miksen, uten å være komprimert til det ugjenkjennelige, slik at mye av romambiansen blir ivaretatt.

Men låtene da? Gjesp. Det er ikke den låt på denne skiva der du ikke på tre sekunder kan si: Jepp, det er Alice in Chains. Eller Tool. Eller Korn... Eller Tool (det er mye midt-nittalls Tool her). Hvis du liker disse banda vil du på den ene siden sikkert finne ting du liker, på den andre siden har du lært deg å forvente friske ideer og fornyelse. Men som en behagelig skive å hvile øret til en søndags morgen er dette helt greit. Skulle jeg trekke frem bestemte låter, kan kanskje «New Day» og «Umbra» være høydepunkter, med sin episke storslåtthet. Hyggelig skive, men akk så identitetsløst.

AB VIA - HØRT PÅ DESKEN

I en runde TP i redaksjonen:
Quizvert: Hva er Kong Haralds valgspråk?
Nyhetsredaktør: Bokmål.

Hørt på Studentparlamentskon-
toret:

Velferdsansvarlig: Ikkje spør mæ
om Afrika, det e jo helt umulig å
holde kontroll på.

Utopia: Haha!Jaha?

Velferdsansvarlig: Ja, der e det
mye rart (latter – pinlig stillhet)
- Og det kan du sitere mæ på!

Reiserot:

Ansatt: Er det greit om jeg reiser
vekk hvis jeg kommer kjempe-

tidig neste mandag morgen?

Redaktør: Ok

(Neste mandag morgen)

Ansatt: Jeg mista flyet, kommer i
nitida i kveld!

Utopia om fem år:

Etter at Jerkoff Logan nylig ga
ut sin biografi om Karen Ola
Forbausgård, spekuleres det
rundt motivet for boken. Nok
en frigjøringsbiografi, sukker et
samlet kritisk pressekorps.

Utopia om 15 år:

Hurra! Etter drastiske tiltak kan
Burt Price glede seg over et li-
kestilt akademia. 50% kvinner

i professorstillinger. Iris Gerro-
nimo fnyser av tallene.

- Hvorfor stanse der? Målet er nå
60%

Legestanden fnyser og lurert på
hvor lønningene tok veien.

Hørt på desken

Ansvarlig redaktør synger: On
my own, pretending he's be-
side me. On my own, I walk with
him till morning. Without him
I feel his arms around me. And
when I loose my way I close my
eyes and he has found me. In
the rain, the pavement shines
like silver...

LIVET PÅ CAMPUS, AV INGEBORG HENRIKSEN

THE UTROSCOPE 2. MARS - 16. MARS

Utroskopt: Uncle Tarot Illustrasjoner: Marie S. Johansson.

Pisces 18 February – 20 March

You are a homosexual. This may surprise you, but Uranus is coming around, and it's time to embrace new things.

Aries 20 March – 20 April

You've been drinking a lot recently, but it hasn't been enough. Only through consuming your entire body weight in Mack will you achieve inner harmony.

Taurus 20 April – 21 May

The unusual positioning of Saturn has made members of the opposite sex find you irresistible this week. Make the most of it – the rest of the year you're repulsive.

Gemini 21 May – 21 June

Ladies – you're pregnant. Gentlemen – it's yours.

Cancer 21 June – 22 July

You are attracted to Scorpio's this week. This is a good thing: your crab-scorpion lovechild will have venomous claws. Cool.

Leo 22 July – 23 August

Lions: avoid witches and wardrobes. This means go nowhere near women, and come out of the closet already.

Virgo 23 August – 23 September

You've recently taken an important test... for sexually transmitted diseases. The results are in: you scored high.

Libra 23 September – 23 October

And if somebody's going to make it, then this somebody ought to be you. And if somebody's going to fake it, then this somebody, somebody is you.

Scorpio 23 October – 22 November

Jupiter's proximity means big things are coming your way! Be careful when crossing the road, it is most likely a truck.

Sagittarius 22 November – 22 December

Venus's proximity has made you want to approach your own Goddess of Love. Do it, do it now. Otherwise, she'll come to her senses and run off with someone prettier, richer and funnier.

Capricorn 22 December – 20 January

Your birthday is around Christmas and New Year, how unfortunate. This has left the world not particularly interested in you. Expect this to continue.

Aquarius 20 January – 18 February

The fishier parts of your body have not received enough attention of late. Lock the door, put on some Barry White, light a candle and go to town.

Safe Bodega

studentenes egen cafe
i hus 2 på
teorifagsbygget
åpent hver dag
12-18
beste vafler på
campus for kun
10 kr for 1
15 kr for 2
spillkvelder hver
mandag 18-21

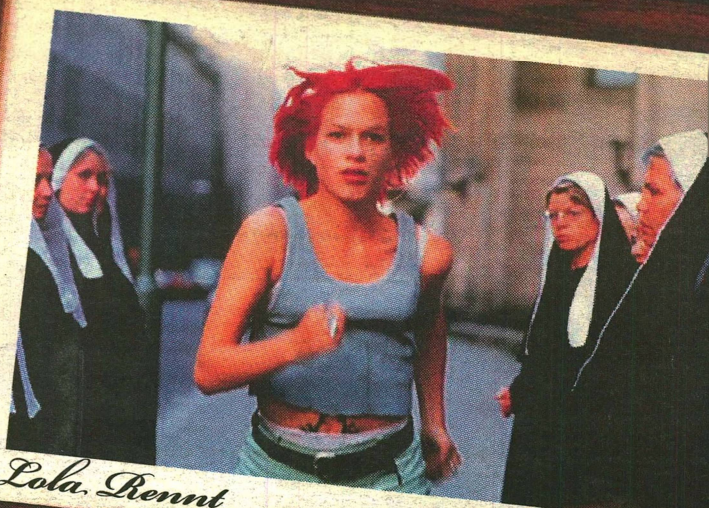
**Studentersamfunnet
i Tromsø**
Vi gjør
studentlivet
artigere

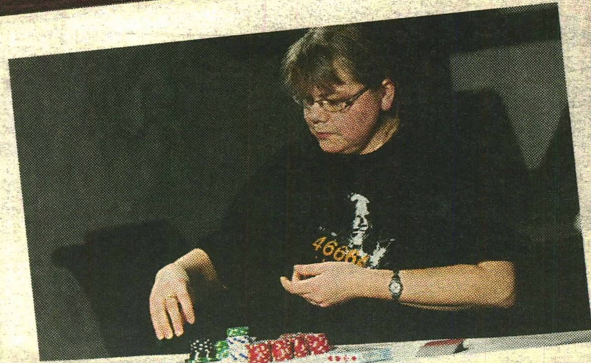
Vigdis Hjorth

Great Garlic Girls

Lola Rennet

Poker på Driv

Mens vi venter på Nord-Norgebanen...

ONSDAG 3. MARS

Vin & viten: Alternative behandlere - forstår de pasientene sine bedre enn legene?

Det skal diskuteres, og hvis du vil vite hva de kommer fram til, eventuelt bare drikke vin på museet kan du gjøre det her.

Tromsø Museum, 19:00 - 21:00

Live DJ Jukebox

Du kan selv velge musikk, men må betale litt for å få lov til å gjøre det. Eventuelt kan du sitte hjemme å høre på Spotify.

Caféen, Dørene åpner: 20:00

TORS DAG 4. MARS

Kampen for kvinners rettigheter i Iran (Internasjonalt Seminar)

Snart er det kvinnedag, og IS varmer opp med dette seminaret.

Lillescenen, KulturHuset, 20:00 - 22:00

Tromsø Kammerorkester: Gjestespill: Knut Erik Sundquist

Ølhallen serverer 1800- tallsmusikk og øl.

Ølhallen, 20.00

FREDAG 5. MARS

Velferdsstatens profesjoner

Er det ikke tungt nok for mange studenter å måtte dra seg på hele 4, 5 kløkketimer med forelesning i uka?

Aud 1- MH-bygget, 12.15 - 14.00

Pokerturning - Andre del

Her kan du vinne masse grunker! Nei det kan du ikke, for å spille for penger er ikke lov i Norge. Men det er mulighet for å få en fin premie, eksempelvis en bok.

Vørterscene, Dørene åpner: 16:00

Spillfredag

På Driv har de mange fine spill, noen mer tilsølte av øl enn andre.

Caféen Driv, dørene åpner 16.00

LØRDAG 6. MARS

Lørdagsuniversitetet: Fysikk, modeller og tilnærmet sannhet

v/Inge Røeggen, Institutt for fysikk og teknologi.

Vørterscene, Dørene åpner: 13:00

Tromsø Filmklubb viser Løp Lola Løp

Lola løper gjennom et gjenforent Berlin i denne fantastiske filmen fra 1998.

Verdensteatret, 15.00

Lørdagsdisco

Husk neonklær- og staver.

Driv- Haakonscene, dørene åpner 23.00

SØNDAG 7. MARS

Om nordnorsk homo-historie

v/Per Kristian Roghell, Høgskolen i Nesna.

Tromsø Museum, 13:00 - 14:00

Tsjaikovski-symfoni med Tromsø Byorkester

Tromsø Byorkester framfører Tsjaikovskis 5. symfoni i full symfonisk drakt.

Ishavskatedralen, 19.30

TIRSDAG 9. MARS

Forfatterprat med Vigdis Hjorth

Lyst til å bli forfatter? Vigdis vet hvordan!

Haakonscene, Dørene åpner: 19:00-

Start: 20:00

ONSDAG 10. MARS

The Bloody Hollies

«Bandet som driter i omverdenen og som heller fester 100% på egne premisser» står det på hjemmesiden til Blå Rock.

Blå rock, 21.00

TORS DAG 11. MARS

Metallicatz

Cover- band av Metallica. Det trengte jeg kanskje ikke å fortelle.

Haakonscene, Dørene åpner: 21:00

FREDAG 12. MARS

FredagsQuiz

Har du lest Se og Hør denne uka? Hvis ikke har du liten sjanse til å gjøre det bra på denne quizen.

Haakonscene, Dørene åpner: 19:00

LØRDAG 13. MARS

Lørdagsuniversitetet: Religiøs fundamentalisme og sanninga, bokstavleg tala

v/Bjørn Ola Tafjord, Institutt for historie og religionsvitenskap.

Vørterscene, Dørene åpner: 13:00

Jo Strømgren Kompani - "A Dance Tribute to the Art of Football"

Lavkultur opphøyd til høykultur. Glad jeg for lov til å være anonym når jeg skriver denne spalten.

Kulturhuset, 19.30

MANDAG 15. MARS

Kunstnersamtale: Børre Sæthre

Snakker kunstnere? Jeg trodde de bare sto å bæsja på penselen sin for så å kline det utover et hvitt lerrett.

Kunstakademiet, Strandvn 8, 10.00-12.00

«Kjønn, klasse og etnisitet i det norske skolerommet»

med Harriet Bjerrum Nielsen Quigstad

Aud. Mellomvn. 110, 12:00 - 13:30

Great Garlic Girls med stort Grand Prix show!

Synes de sa at Tromsø ikke fikk GP i år? Har jeg gått glipp av noe?

Kulturhuset- Hovedscenen, 15. mars 19:30